

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena instytucjonalna)

na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

dokonanej w dniach 11 - 13 października 2012 r.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Wojciech Mielicki, członek PKA

członkowie:

prof. dr hab. Jan Pawlaczyk, ekspert PKA,

prof. dr hab. Milena Dąbrowska, ekspert PKA

prof. dr hab. Łukasz Sułkowski, członek PKA, przedstawiciel pracodawców

dr hab. inż. Janusz Frączek, ekspert PKA

mgr Jakub Kozieł, ekspert PKA

mgr Olga Koper, ekspert PKA, przedstawiciel doktorantów

Piotr Kulczycki, ekspert PKA, przedstawiciel PSRP

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

Krótką informacją o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy dokonywała oceny instytucjonalnej w wizytowanej podstawowej jednostce organizacyjnej Uczelni. Wizytacja została przeprowadzona z w związku z upłynięciem okresu na jaki została wydana ocena na kierunku „analitika medyczna” przy jednoczesnym spełnianiu przez jednostkę warunków wynikających z art. 48a ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie warunków oceny programowej i oceny instytucjonalnej (Dz. U. Nr 207, poz. 1232).

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą po zapoznaniu się Członków Zespołu oceniającego z raportem samooceny. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni oraz Wydziału, reprezentantami interesariuszy zewnętrznymi, pracownikami, doktorantami i studentami.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Strategia realizowana przez jednostkę

Krótką prezentacją jednostki, jej pozycja w Uczelni.

Gdański Uniwersytet Medyczny (GUMed) jest największą w Polsce Północnej uczelnią medyczną, kształcąca studentów, doktorantów oraz słuchaczy studiów podyplomowych na czterech wydziałach: Farmaceutycznym, Lekarskim, Nauk o Zdrowiu i Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii UG i GUMed. Zgodnie z danymi Raportu Samooceny Uczelnia zatrudnia obecnie 958 nauczycieli akademickich, w tym 69 profesorów tytularnych i 107 doktorów habilitowanych.

Wydział Farmaceutyczny GUMed jest wydziałem stosunkowo niewielkim. Kształci studentów na kierunkach: farmacji (jednolite studia magisterskie) i analityki medycznej (jednolite studia magisterskie). W skład Wydziału wchodzi szesnaście Katedr i Zakładów, Biblioteka, Ogród Roślin Leczniczych, Ośrodek Szkolenia Podyplomowego, dwie Pracownie Komputerowe i Apteka. Na Wydziale zatrudnionych jest 114 nauczycieli akademickich, w tym 13 profesorów tytularnych oraz 16 doktorów habilitowanych.

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej GUMed posiada kategorię naukową A. Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk farmaceutycznych i doktora habilitowanego nauk farmaceutycznych.

Tabela nr 1 Liczba osób kształcących się w Uczelni i ocenianej jednostce

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich		Liczba słuchaczy studiów podyplomowych	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
studia stacjonarne	4211	763	211	37		
studia niestacjonarne	1185	135	0	0		
RAZEM:	5396	898	211	37	245	72

Misją GUMed, przedstawioną w Raporcie Samooceny, jest kształcenie w zawodach medycznych na trzech stopniach studiów oraz kształcenia podyplomowe, prowadzenie badań naukowych w obszarze nauk medycznych, farmaceutycznych, o zdrowiu i o kulturze fizycznej, oraz wdrażanie i upowszechnianie nowych technologii medycznych w diagnostyce i terapii. Uczelnia aktywnie uczestniczy w tworzeniu systemu ochrony zdrowia w regionie, zapewniając specjalistyczne świadczenia diagnostyczno-terapeutyczne, ustawiczne kształcenie kadr, a także przygotowywania ekspertyz i opinii dla władz samorządowych i państwowych. Cytując za Raportem Samooceny: „Uniwersytet, kierując się zasadami

wolności nauki, humanizmu, etyki i umiłowaniem prawdy, w swojej działalności zespala nauczanie i wychowanie młodzieży, badania naukowe oraz usługi diagnostyczno-lecznicze”.

Gdański Uniwersytet Medyczny sformułował strategię rozwoju zgodną z misją Uczelni, obejmującą 5 głównych kierunków działania: 1) najlepsze przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu; 2) uzyskanie wiodącej pozycji w Polsce wśród uczelni medycznych w zakresie działalności naukowo-badawczej; 3) wzmocnienie pozycji uczelni w sferze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym; 4) uzyskanie przez szpitale kliniczne podległe GUMed wiodącej pozycji w kraju, jako ośrodków oferujących świadczenia zdrowotne o najwyższej i zdefiniowanej jakości; 5) stworzenie przyjaznego i motywującego miejsca pracy.

Cele strategiczne działalności Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej GUMed zbieżne są z misją i strategią rozwoju Uczelni. Według raportu Samooceny, Jednostka pragnie „kształcić magistrów farmacji i magistrów analityki medycznej zdolnych do sprostania rosnącej konkurencji związanej z integracją Polski w Unii Europejskiej w oparciu o stworzoną na Wydziale ofertę edukacyjną o wysokiej jakości i efektywności. Wydział dąży do nieustannego doskonalenia jakości wykształcenia absolwenta charakteryzującego się prawością, rzetelnością, odpowiedzialnością za bezpieczeństwo farmakoterapii oraz ciągłym zaangażowaniem w podnoszeniu swoich kwalifikacji zawodowych”. Ten cel wynika z celu strategicznego nr 1) GUMed i realizowany jest poprzez położenie nacisku na ciągłe podnoszenie jakości kształcenia, oparte głównie na szeroko prowadzonych ankietach dydaktycznych oraz hospitacji zajęć (zasady ankietyzacji oraz hospitacji przedstawiono Zespołowi Oceniającemu w formie prezentacji multimedialnej).

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej GUMed w swej strategii uwzględnia wysoką jakość prowadzonych badań naukowych. W bieżącym roku Wydział uzyskał, jako jeden z nielicznych w Polsce, status KNOW, co ilustruje potencjał naukowo-badawczy Jednostki i zgodne jest z celem strategicznym nr 2) Uczelni.

Zapotrzebowanie na wykwalifikowanych farmaceutów oraz analityków medycznych jest ciągle wysokie. Rynek pracy dla absolwentów Wydziału jest w miarę chłonny, a stanowią go apteki (szpitalne i ogólnodostępne), hurtownie farmaceutyczne, przemysł farmaceutyczny, laboratoria analityczne i kontrolno-pomiarowe, zakłady opieki zdrowotnej, inspekcja farmaceutyczna, placówki naukowo-badawcze. Jednym z elementów strategii Jednostki jest organizowanie studiów podyplomowych, szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje, co ułatwia absolwentom znalezienie miejsca pracy zgodnego z wykształceniem (cel strategiczny nr3) Uczelni). Z celem tym zgodne jest również stworzenie silnego zaplecza badawczo-naukowego dla przemysłu farmaceutycznego, co owocuje konkretnymi wynikami (np. opracowanie emulsji Plofed 1% na potrzeby Warszawskich Zakładów Farmaceutycznych „Polfa”).

Strategia rozwoju Jednostki jest zgodna z misją i strategią Uczelni zarówno w zakresie zapewnienia wysokiej jakości kształcenia oraz badań naukowych, jak i z potrzebami rynku pracy oraz otoczenia społeczno-gospodarczego.

Koncepcja kształcenia na Uczelni określona została Uchwałą nr 19/2012 Senatu GUMed z dnia 28 maja 2012 (Załącznik nr 1 do Uchwały).

Koncepcja kształcenia przyjęta przez Wydział obejmuje jednolite studia magisterskie na kierunkach Farmacja i Analityka Medyczna, prowadzone w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, studia III stopnia (doktoranckie) w trybie stacjonarnym oraz niestacjonarne

studia podyplomowe „Farmacja Przemysłowa” oraz „Analityka Medyczna”. Planowane jest również otwarcie kierunku „Farmacja Kliniczna”. Koncepcja kształcenia na wszystkich kierunkach realizowanych przez Wydział jest spójna z ogólnym celem strategicznym Jednostki, wyrażonym w Raporcie Samooceny: „zamierzamy tak kształcić studentów, aby nie tylko uzyskiwali najlepsze wyniki w egzaminach teoretycznych, ale i – poprzez system kształcenia i kształtowania postawy zawodowej studentów osiągnęli zakładane efekty kształcenia – w jak największym stopniu byli przygotowani do wykonywania zawodu farmaceuty i analityka medycznego”. Działalność naukowo-badawcza Jednostki jest na bardzo wysokim poziomie (status KNOW), główny nacisk położony jest na badania biodostępności leku oraz na analizę leku, co umożliwia dosyć szeroką współpracę z przemysłem farmaceutycznym.

Koncepcja kształcenia obejmuje wszystkie, za wyjątkiem studiów I stopnia (co wynika ze specyfiki realizowanych kierunków) poziomy i rodzaje studiów. Przyjęta koncepcja kształcenia i działalności naukowo-badawczej Jednostki jest spójna z Jej celami strategicznymi.

3). Ocena czy strategia oraz koncepcja kształcenia i działalność naukowo-badawcza świadczą, iż jednostka identyfikuje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym, uwzględniając znaczenie jakości kształcenia.

Przyjęta strategia Wydziału, przedstawiona w Raporcie Samooceny, proponowana koncepcja kształcenia oraz wysoko oceniana działalność naukowo-badawcza Jednostki w opinii Zespołu Oceniającego wskazują na to, że Wydział kładzie właściwy nacisk na zapewnienie jakości zarówno w prowadzeniu procesów kształcenia na realizowanych kierunkach oraz poziomach studiów, a także w prowadzeniu badań naukowych przez nauczycieli akademickich Jednostki. **Należy zatem stwierdzić, że Władze Wydziału właściwie rozumieją znaczenie wysokiej jakości kształcenia oraz badań naukowych dla osiągnięcia silnej pozycji na rynku edukacyjnym i związanego z tym dalszego rozwoju Jednostki.**

Strategia Wydziału Farmacji GUM jest spójna ze strategią ogólnouczelnianą, choć nie jest ona konstruowana analitycznie i nie opiera się na badaniach rynkowych. Jej głównym zrębem jest odwołanie się do procesu kształcenia magistrów farmacji i magistrów analityki medycznej, zdolnych do sprostania rosnącej konkurencji na rynku pracy, związanej m.in. z integracją Polski w Unii Europejskiej, w oparciu o stworzoną na Wydziale ofertę edukacyjną o wysokiej jakości i efektywności. A zatem na poziomie strategicznym zawarty jest postulat kształcenia dla potrzeb rynku pracy osadzony w koncepcji Krajowych Ram Kwalifikacji. Przedstawiciele pracodawców (interesariusze zewnętrzni) w rozmowie z Zespołem Oceniającym potwierdzili troskę Władz Jednostki o kształcenie studentów na wysokim poziomie, zorientowane jednak na możliwości znalezienia pracy przez absolwenta po ukończeniu studiów. Również rozmowy przeprowadzone przez Zespół Oceniający z Dziekanem Wydziału, przedstawicielami Komisji ds. Jakości Kształcenia, pracownikami oraz studentami (interesariusze wewnętrzni) prowadzą do wniosku, że **jednostka jest właściwie zorientowana na doskonalenie kultury jakości kształcenia. Należy jednak zasugerować, aby działania w tym kierunku w większym stopniu były ujęte w ramy systemowe.**

Załącznik nr 3 Informacja o kierunkach studiów prowadzonych w jednostce oraz wynikach dotychczasowych ocen jakości kształcenia

Załącznik nr 4 Informacja o studiach doktoranckich i podyplomowych prowadzonych w jednostce oraz o uprawnieniach do nadawania stopni naukowych, w zakresie których nie są prowadzone studia doktoranckie

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Strategia rozwoju Jednostki jest zgodna z misją i strategią Uczelni**
- 2) Przyjęta koncepcja kształcenia i działalności naukowo-badawczej Jednostki jest spójna z Jej celami strategicznymi.**
- 3) Władze Wydziału właściwie rozumieją znaczenie wysokiej jakości kształcenia dla dalszego rozwoju Jednostki.**
- 4) Interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni mają udział w kształtowaniu strategii Jednostki, należy jednak działania te ująć w formalny system.**

2. Skuteczność stosowanego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Na wstępie należy stwierdzić, że od chwili przygotowania raportu samooceny przez Wydział Farmaceutyczny (WFA) wprowadzono w jednostce istotne zmiany w strukturze, dodając nowe osoby i biura odpowiedzialne za jakość kształcenia. Wskutek tego niektóre informacje podane w Raporcie Samooceny w tym zakresie są w chwili obecnej nieaktualne lub niepełne.

Zgodnie ze stanem przedstawionym w raporcie Samooceny osobą nadzorującą działanie w zakresie zapewnienia wysokiej jakości kształcenia w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym jest Prorektor ds. Studenckich. Kompetencje takie posiada zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 12/2009 określającym zakres kompetencji Rektorów. Prorektor współpracuje z Senacką Komisją Spraw Studenckich i Studiów Doktoranckich. Prorektorowi podlega, zgodnie z ww. zarządzeniem, Dział Oceny Jakości Kształcenia utworzony Zarządzeniem Rektora nr 6/2009. Zadania tego działu to (załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 6/2009):

- Wdrażanie w Uczelni i nadzór nad rozwojem systemu oceny jakości kształcenia,
- Planowanie badań mających na celu ocenę jakości kształcenia w Uczelni,
- Nadzór nad opracowywaniem i publikacją wyników badań oceny jakości kształcenia,
- Nadzór nad systemem kształcenia pedagogicznego nauczycieli akademickich,
- Koordynacja prac nad rozwojem serwisu internetowego oraz narzędzi wspierających komunikację pracowników i studentów za pośrednictwem mediów elektronicznych
- Organizowanie szkoleń pracowników administracji Uczelni w zakresie umiejętności korzystania z baz danych wykorzystywanych w serwisie internetowym GUM.
- Organizowanie szkoleń rozwijających umiejętności korzystania z sieci Internet.
- Podejmowania współpracy z innymi uczelniami i instytucjami w zakresie wspierania dydaktyki i wymiany informacji za pośrednictwem mediów elektronicznych.
- Pozyskiwanie źródeł finansowania rozwoju serwisu internetowego GUM.

Osobą bezpośrednio delegowaną do spraw jakości kształcenia jest Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, który kieruje Zespołem ds. Jakości Kształcenia (pismo wewnętrzne RB/003/2011). Zespół stanowi 16 osób powołanych przez Rektora. W skład Zespołu wchodzi także studenci (Zespół Oceniający zapoznał się ze składem Zespołu ds. Jakości Kształcenia). Uzupełnieniem wymienionych ciał jest Akademickie Biuro Karier oraz Komisje powoływane na Wydziale Farmaceutycznym (WFA) – Komisja ds. Planów i Programów Studiów (KPPS), Komisja do zatrudniania nauczycieli akademickich nie posiadających stopnia naukowego doktora habilitowanego, Komisja ds. Planów i Programów Studiów Doktoranckich (KPPSD), Komisja ds. Podziału Funduszu Dydaktycznego na Zakup Aparatury i Sprzętu.

Powyższa charakterystyka obejmuje jednostki organizacyjne odpowiedzialne za jakość kształcenia zgodnie ze stanem prezentowanym w Raporcie Samooceny.

W trakcie wizytacji ZO zapoznał się z Zarządzeniem Rektora nr 44/2012 (Załącznik Nr 1) zgodnie, z którym osobą nadzorującą system zapewnienia jakości kształcenia w GUMed jest Prorektor ds. Rozwoju i Organizacji Kształcenia. W szczególności do jego zadań blisko związanych z jakością kształcenia należy:

- uczestniczenie w opracowaniu strategii rozwoju Uniwersytetu w zakresie rozwoju infrastruktury edukacyjnej, systemów kształcenia oraz optymalizacji systemów projakościowych,
- nadzór nad systemem ustalania pensum nauczycieli akademickich i rozliczania godzin obciążeniowych nauczycieli akademickich i zleceniobiorców,
- nadzór formalny nad organizowaniem i przebiegiem studiów,
- nadzór nad organizacją systemu praktyk obowiązkowych dla studentów,
- nadzór nad uczelnianym systemem zapewniania jakości kształcenia,
- nadzór nad systemem ewidencji bazy dydaktycznej i jej wykorzystywaniem,
- analiza potrzeb w zakresie inwestycji i remontów bazy dydaktycznej oraz formułowanie propozycji inwestycyjnych,
- nadzór merytoryczny nad opracowaniem, realizacją i sprawozdawczością projektów związanych z rozwojem oferty dydaktycznej Uniwersytetu,
- modyfikacji systemów kształcenia oraz systemów zapewniania jakości,
- koordynacja opracowania i modyfikacji systemu okresowej oceny nauczycieli akademickich w zakresie działalności dydaktycznej,
- wnioskowanie i opiniowanie w zakresie nagród państwowych, resortowych, rektorskich dla nauczycieli akademickich za działalność dydaktyczną,
- współpraca z podmiotami krajowymi w zakresie organizacji kształcenia,
- współpraca z właściwymi komisjami senackimi
- sprawowanie nadzoru nad Kolegium Kształcenia Podyplomowego

Prorektorowi ds. Rozwoju bezpośrednio podlega Biuro ds. Kształcenia, w skład którego wchodzi Stanowisko ds. Organizacji Dydaktyki, Stanowisko ds. Bazy Dydaktycznej oraz Stanowisko ds. Jakości Kształcenia. Do zadań tego Biura należy m.in. nadzór na uczelnianym i wydziałowymi systemami zapewnienia jakości kształcenia. Do zadań Stanowiska ds. Jakości Kształcenia, które wchodzi w skład Biura (§55 ww. Zarządzenia) należy:

- opracowanie zasad funkcjonowania oraz rozwoju systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie,
- monitorowanie tendencji rynkowych w zakresie rozwoju systemów zapewnienia jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym,
- organizacja badania jakości kształcenia, analiza wyników i ich opracowanie oraz rozpowszechnianie,

- analiza opinii satysfakcji studentów w procesie kształcenia,
- analiza wyników pokontrolnych i zaleceń odpowiednich komisji akredytacyjnych pod kątem poprawy jakości kształcenia,
- opracowywanie raportów na temat aktualnego stanu jakości kształcenia na każdym kierunku ze wskazaniem mocnych i słabych stron oraz zaleceń zapewniających utrzymanie wysokiego poziomu kształcenia,
- współdziałanie z jednostkami Uniwersytetu oraz podmiotami zewnętrznymi w zakresie działań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia w Uniwersytecie.

Ponadto ustalono w trakcie wizytacji, że już po przygotowaniu Raportu Samooceny, Rada WFA powołała na posiedzeniu w dniu 18 września 2012 r. Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia złożoną z 13 osób, w skład której wchodzi także studenci. W trakcie wizytacji nie były znane jeszcze efekty jej działania.

W podsumowaniu należy zatem stwierdzić, że Uczelnia prowadzi budowę wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia (SZJ) na poziomie struktury i posiada wdrożone niektóre jego elementy (część działa od dawna). Ponieważ od ostatnich zmian upłynął niewielki okres czasu trudno ocenić ich znaczenie dla całości systemu. Biorąc pod uwagę wymagania stawiane m.in. przez KRK jest to dość wczesny etap budowy systemu SZJ. Dlatego Zespół Oceniający zachęca władze Uczelni do intensywnej kontynuacji działań przy porządkowaniu istniejącej struktury SZJ i do budowy kompleksowego Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz wprowadzenia jego Wydziałowych odpowiedników. Komisje i Zespoły, oraz elementy tego systemu powinny mieć wytyczone zadania, jasno zdefiniowane kompetencje w odpowiednich uchwałach lub zarządzeniach oraz ustalone składy osobowe. Pełna realizacja zadań obejmujących zapewnienie jakości kształcenia (z których część sformułowano np. w załączniku nr 1 do Uchwały Senatu Nr 19/2012) może być w praktyce, bez tego systemu bardzo trudna.

System współpracy z interesariuszami zewnętrznymi jest na etapie projektowania i początkowego wdrażania. Można już jednak wskazać na pewne „dobre praktyki” w zakresie udziału pracodawców w projektowaniu i wdrażaniu efektów kształcenia, tworzeniu strategii jednostki oraz kultury jakości. Kluczową rolę odgrywa współpraca z kilkoma pracodawcami oraz przedstawicielami władz samorządowych, którzy jak na razie doradzają. Przykładem może być firma „Polpharma”, której kadra zarządzająca uczestniczy w pracach rady konsultacyjnej. Ze spotkań z pracodawcami oraz przedstawicielami biura karier wynika, że współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest rozwinięta, chociaż nie jest sformalizowana, ani ujęta w procedury. Planowane są również działania w zakresie monitorowania, konsultowania oraz modyfikacji programów kształcenia we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

Interesariusze wewnętrzni, a więc kadra zarządzająca, pracownicy akademicy i studenci aktywnie uczestniczą w procesie zapewniania jakości kształcenia poprzez: rady programowe, wydziałowe komisje programowe, zespół ds. jakości kształcenia, konsultacje z samorządem studentek oraz system ankietyzacji studentów. Wskazane byłoby jednakże upowszechnienie systemu ankietyzacji wśród studentów oraz usystematyzowanie procedur całości zapewniania jakości kształcenia w podstawowej jednostce organizacyjnej.

Pozytywnie można ocenić stopień kontroli Wydziału nad prowadzonymi praktykami zawodowymi. Sześciomiesięczne praktyki są realizowane w zdecydowanej większości przypadków w aptekach. Z wytypowanymi podmiotami gospodarczymi zawierana jest

umowa o praktyki, w ramach której powoływany jest opiekun ze strony apteki oraz ze strony Wydziału. W trakcie praktyk prowadzona jest dokumentacja oraz istnieje formalny wymóg dwukrotnej kontroli prawidłowości realizacji praktyk. **Zatem ocenić można, że system kontroli jakości procesu odbywania praktyk został wdrożony.**

Na WFA wdrożono wiele procedur SZJ, które tradycyjnie są składnikiem kształcenia akademickiego, ale które w Jednostce nie mają formalnej struktury procedur systemu zapewnienia jakości kształcenia. Należą do nich m.in. procedury rekrutacji, procedury hospitacji i ankietyzacji, monitorowanie kariery akademickiej absolwentów, jakość obsługi administracyjnej doktorantów, uzyskiwanie opinii pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów i koniecznych zmianach. Ogół tych procedur w zasadzie obejmuje wszystkie kierunki na studiach stacjonarnych jednolitych oraz I i II stopnia. Z rozmów przeprowadzonych przez Zespół Oceniający PKA z osobami odpowiedzialnymi za studia doktoranckie i podyplomowe oraz z analizy dokumentów wynika natomiast, że ważne procedury SZJ wymagają jeszcze wdrożenia na studiach podyplomowych i doktoranckich. Pomimo, że charakter tych studiów jest inny niż w przypadku studiów jednolitych i niektóre narzędzia SZJ wymagają dostosowania do specyfiki tych studiów, to **zdaniem Zespołu Oceniającego liczba procedur SZJ obowiązujących na studiach podyplomowych i doktoranckich nie zapewnia kompleksowości systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale.**

Ocena funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia tj.:

- doboru procedur i narzędzi służących do badania poszczególnych czynników mających wpływ na jakość kształcenia, kryteriów i metod oceny, a także prawidłowości sekwencji procedur i ich przeprowadzania,
- metod analizy otrzymanych wyników, formułowanych ocen oraz planowania i realizacji działań w celu poprawy jakości kształcenia,
- mechanizmów weryfikacji wyników przeprowadzonych działań korygujących, naprawczych i doskonalących,

w odniesieniu do:

Można wyróżnić kilka obszarów systemu jakościowego odnoszącego się do stopnia realizacji efektów kształcenia. Najważniejsza ocena stopnia realizacji efektów kształcenia odbywa się na WFA głównie w dwóch obszarach.

W obszarze pierwszym mechanizmy i procedury oceny stopnia realizacji kształcenia wynikają z istniejących uregulowań ustawowych i regulacji uczelnianych. System ten ma charakter wewnętrzny. Weryfikacja stopnia realizacji efektów kształcenia w jednostce odbywa się w ramach tego systemu w oparciu o następujące procedury (niektóre z nich są w trakcie wdrażania) wyszczególnione w uchwałach Senatu i Zarządzeniach Rektora:

- analizy zasad rekrutacji na studia i ocenę dostępności informacji na temat kształcenia,
- monitorowania procesu kształcenia,
- oceny jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych,
- oceny warunków socjalno-bytowych studentów i doktorantów,
- jakości obsługi administracyjnej studentów i doktorantów,
- mobilności studentów, doktorantów i pracowników,
- monitorowania kariery zawodowej absolwentów,

- uzyskiwania opinii absolwentów o przebiegu odbytych studiów,

W obszarze drugim odbywa się zewnętrzna wobec Uczelni weryfikacja efektów kształcenia. Taką funkcję pełnią oceny programowe dokonywane przez ekspertów PKA i innych komisji akredytacyjnych. Ocena efektów nabywanych w trakcie praktyk dokonywana jest przez przedstawicieli instytucji zewnętrznych oraz opiekuna praktyk. W procesie określania efektów kształcenia uczestniczą nie tylko interesariusze wewnętrzni, ale także interesariusze zewnętrzni. Ocena zewnętrzna stopnia osiągniętych efektów uczenia się dokonywana jest także przez pracodawców i przekazywana uczelni.

Wśród interesariuszy wewnętrznych zaangażowanych w proces oceny efektów kształcenia zaangażowani są przede wszystkim pracownicy dydaktyczni oraz specjalizujący się w zapewnianiu jakości kształcenia na Wydziale (członkowie Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz Pełnomocników ds. Jakości Kształcenia). Druga grupa interesariuszy wewnętrznych tzn. studenci ma niezbyt duży udział w ustalaniu sposobów weryfikacji efektów kształcenia, choć członkowie zespołu ds. jakości kształcenia dążą do zwiększenia partycypacji studentów w ankietyzacji i konsultacji. Odbywa się to poprzez system ankietyzacji, który jednak obecnie znajduje się na etapie istotnych i niezakończonych przekształceń związanych z dostosowaniem do KRK. Inną formą konsultacji efektów kształcenia są nieregularne spotkania władz dziekańskich z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, które mają na celu szeroką wymianę opinii, również na temat działań naprawczych; udziału przedstawicieli rynku pracy w ustalaniu i ocenie efektów kształcenia.

Udział pracodawców oraz innych interesariuszy zewnętrznych w programowaniu i osiąganiu efektów kształcenia jest stosunkowo niewielki, chociaż władze Wydziału planują organizację ciała doradczego w postaci rady konsultacyjnej pracodawców. Obecnie systemowe działania w tej sferze ograniczają się do praktyk wakacyjnych oraz praktyki zawodowej. Praktyki wakacyjne odbywają się w aptece lub też są dzielone między jednostki przemysłu farmaceutycznego, laboratoria kontroli leków czy stacje sanitarno-epidemiologiczne. W procesie organizowania praktyk wakacyjnych i stażu zawodowego bierze udział Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny oraz Okręgowa Izba Aptekarska, jako przedstawiciele rynku pracy. Jednocześnie praca studentów jest oceniana przez kierowników aptek lub opiekunów praktykanta ze strony Wydziału i apteki.

W Gdańskim Uniwersytecie Medycznym funkcjonuje Biuro Karier, powołane rozporządzeniem Rektora z 2009 roku, które reguluje również działalność tej Jednostki. W BK zatrudnionych jest na stałe 2 pracowników, specjalistów ds. doradztwa zawodowego, mających odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia pomocy dla studentów i absolwentów w rozwoju ich kariery zawodowej. Biuro Karier rozwinęło się dzięki dotacji uzyskanej w 2009 roku z Powiatowego Urzędu Pracy. Podjęło one szereg działań przyczyniających się do rozwoju kariery zawodowej studentów i absolwentów GUM, w tym również z Wydziału Farmacji i OML. Przede wszystkim w bazie danych podmiotów współpracujących znajdują się ponad 63 podmioty, w tym: firmy duże (np. Polpharma) oraz MSP, jednostki samorządowe (PUP, WUP), organizacje trzeciego sektora (NGO). Prowadzona jest również: baza danych absolwentów i studentów zainteresowanych pracą, wykaz ofert pracy (414 rekordów), cykliczne szkolenia zawodowe, targi pracy oraz seminaria, warsztaty z zakresu autoprezentacji oraz kształtowania kariery skierowane do studentów i absolwentów, portal biura karier. Wewnętrznym zarządzeniem Rektora w 2012 rozpoczęty został program

monitorowania losów absolwentów oraz badania potrzeb pracodawców. Przygotowane zostały ankiety (w formie papierowej), które zostały wysłane do pierwszych absolwentów (w 2012 roku znaczna większość studentów wyraziła pisemną zgodę na uczestnictwo w programie). Przygotowana również została ankieta do pracodawców, która ma na celu ocenę kompetencji absolwentów wybranych kierunków GUM.

W odniesieniu do Wydziału Farmacji z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej GUM w uwagach PKA z raportu oceny programowej z września 2011 zawarta została uwaga o braku działalności Biura Karier. W konsekwencji w 2012 roku wprowadzany jest w Jednostce system monitorowania i oceny efektów kształcenia na rynku pracy wg. załączonej ankiety przygotowanej przez Akademickie Biuro Karier. Obejmuje on ankiety wysyłane do absolwentów, które jednak jeszcze nie mają opracowanego raportu końcowego. Poszerzenie zakresu działalności Biura Karier o aspekty związane z KRK znalazło się również w załącznik nr 3 do zarządzenia nr 6/2009 - Zakres Zadań Akademickiego Biura Karier.

Należy podkreślić, że ze względu na specyfikę Jednostki programy studiów oraz efekty kształcenia w zakresie wiedzy i kompetencji określone są w dużej mierze poprzez standardy nauczania w zawodach. Powoduje to, że w dużej części programy nauczania muszą zawierać określone treści obligatoryjnie.

Jednostka prowadzi systematyczny przegląd opracowanych programów i planów studiów oraz programów poszczególnych modułów (przedmiotów), i dostosowuje je zarówno do rynku pracy, jak i do standardów. W przeglądach tych aktywny udział biorą Komisje ds. Planów i Programów Studiów oraz Komisje ds. Planów i Programów Studiów Doktoranckich. W pracach tych uczestniczą również studenci.

Procedura dotycząca monitorowania i aktualizacji programów studiów przewiduje, że w ramach oceny planów i programów nauczania, każdego roku ich aktualizacje przedstawiane są KPPS do akceptacji. Pod uwagę brana jest także opinia Samorządu Studenckiego. Program nauczania na danym kierunku podlega zatwierdzeniu przez Radę Wydziału. Efekt wprowadzonych zmian jest weryfikowany w tym samym trybie.

Zmiany w programach, tam gdzie jest to możliwe, dokonywane są najczęściej na wniosek interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w szczególności w wyniku zmiany standardów, przy nowych przepisach ministerialnych, w wyniku powstawania nowych trendów w badaniach, w wyniku wniosków wynikających z ankiet i na wniosek studentów dotyczący zajęć fakultatywnych.

Komisje ds. Planów i Programów Studiów odpowiedzialne za programy i plany spotykają się regularnie i posiedzenia są protokołowane (Zespół Oceniający zapoznał się z wybranymi protokołami z posiedzeń z Rad).

Należy podkreślić, że bardzo ważnym elementem systemu oceny jakości kształcenia na WFA są praktyki wakacyjne studentów oraz sześciomiesięczne staże odbywane po obronie pracy magisterskiej. Praktyki wakacyjne odbywają się w aptece lub też są dzielone między jednostki przemysłu farmaceutycznego, laboratoria kontroli leków czy stacje sanitarno-epidemiologiczne. W procesie organizowania praktyk wakacyjnych i stażu zawodowego bierze udział Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny oraz Okręgowa Izba Aptekarska, jako

przedstawiciele rynku pracy. Jednocześnie praca studentów jest oceniana przez kierowników aptek lub opiekunów praktykanta ze strony Wydziału i apteki. Wnioski wynikające z tych ocen są brane pod uwagę przy modyfikacji aktualizacji programów studiów.

Zespół Oceniający bardzo pozytywnie przyjmuje fakt, że WFA prowadzi bardzo zaawansowane prace w zakresie dostosowania kształcenia do KRK. Zespół zapoznał się z programami przedmiotów i efektami kształcenia zgodnymi z KRK dostępnymi na stronach extranetowych.

Ocenianie studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, doktorantów oraz słuchaczy studiów podyplomowych odbywa się w oparciu o następujące regulaminy i procedury:

- ocenianie studentów stacjonarnych i niestacjonarnych odbywa się w oparciu o Regulamin Studiów GUMed stacjonarnych i niestacjonarnych (uchwała Senatu 14/2012),
- ocenianie doktorantów przebiega w oparciu o Regulamin Studiów Doktoranckich w GUMed (uchwała Senatu 23/2011),
- ocenianie słuchaczy studiów podyplomowych w oparciu o Regulamin Studiów Podyplomowych w GUMed (uchwała Senatu 2/2009).

W procedurach tworzenia i zmian regulaminu biorą udział przedstawiciele Samorządu Studenckiego. Weryfikacja efektów kształcenia następuje z zastosowaniem następujących procedur:

- trybów i zasad zaliczania wskazanych w sylabusach przedmiotów,
- wyników ankietyzacji studentów w ramach ogólnouczelnianej ankiety elektronicznej,
- samooceny prowadzących,
- weryfikacji efektów kształcenia w trakcie praktyk i staży zawodowych oraz sześciomiesięcznych praktyk po obronie pracy magisterskiej, weryfikację efektów kształcenia na rynku pracy
- poprzez organizację konferencji i prezentację prac na polskich i międzynarodowych konferencjach ośrodków naukowych,
- recenzowania prac dyplomowych

Obok rozwiązań formalnych nie mniej istotny jest system nie mających takiego charakteru, polegający na współpracy studentów z pracownikami i doktorantami i stawianie wysokich wymagań akademickich. System ten ma szczególnie duże znaczenie w WFA, ponieważ kadra WFA prezentuje bardzo wysoki poziom naukowy (jednostka ma status KNOW); wdrożenie studentów i doktorantów w prowadzone prace jest ważnym, pozytywnym elementem procesu kształcenia.

Obowiązujące w jednostce zasady oceniania studentów należy określić jako poprawne. Pewnego dopracowania wymaga system ujednolicenia wymagań i sposobu oceniania studenta w ramach katedr, na co zwrócili uwagę Zespołu Oceniającego studenci. Należy zachęcić Jednostkę do dalszej pracy nad obiektywizacją zasad oceny studentów, a przede wszystkim do systemowego badania opinii studentów na ten temat.

Doktoranci mają możliwość oceny jakości kadry prowadzącej zajęcia na studiach doktoranckich poprzez wypełnienie odpowiedniej ankiety on-line. Podobne ankiety wypełniane są przez studentów, z którymi doktoranci mają zajęcia. Wyniki tych ankiet są dostępne w systemie extranet. Jednak ze względu na małą ich zwrotność nie są przedmiotem dalszej analizy. **Zespół Oceniający zachęca Władze jednostki do wzmożenia wysiłków w**

kierunku zwiększenia liczby studentów oraz doktorantów biorących udział w programie ankietyzacji

Pracownicy naukowcy oraz naukowo-dydaktyczni zatrudniani są w Jednostce w drodze otwartego konkursu. Władze Jednostki starają się dobrać kadrę tak, aby w jak największym stopniu bazować na absolwentach kierunku farmacja.

Podstawowym narzędziem oceny kadry dydaktycznej w Jednostce są hospitacje, prowadzone przez odpowiednie zespoły, które są kierowane na zajęcia z poziomu Uczelni, przez Zespół ds. Jakości Kształcenia. Z przedstawionej Zespołowi Oceniającemu dokumentacji nie wynika jednak, jakie zadanie postawiono przed hospitacjami jako narzędziem badawczym. Brak jest również dokumentu ustalającego zasady hospitacji. **Zespół Oceniający zachęca Władze WFA do ujęcia hospitacji w bardziej sformalizowane procedury, oraz do wprowadzenia do nich metod pozwalających na obiektywną ocenę merytoryczną sposobu prowadzenia zajęć**, nie zaś, jak to ma miejsce obecnie, oceny ich strony formalnej, jak np. zgodność programu z sylabusem, punktualność rozpoczęcia i zakończenia zajęć, właściwy wykładowca itp.

Innym elementem zapewniającym oraz weryfikującym właściwą jakość kadry dydaktycznej Jednostki, a wynikającym bezpośrednio z przyjętej strategii rozwoju, jest położenie szczególnego nacisku na rozwój naukowy najbardziej twórczych młodych adiunktów, co znajduje przełożenie na uzyskiwanie przez nich stopnia doktora habilitowanego jeszcze przed 35 rokiem życia. Jednostka dokłada ponadto starań, aby nowi, młodzi, samodzielni pracownicy naukowo – dydaktyczni jak najszybciej mieli możliwość tworzenia własnych zespołów badawczych. Takie działanie powinno przyczynić się do wzrostu liczby słuchaczy studiów III stopnia, którzy będą mogli znaleźć właściwych i pełnych zapału opiekunów naukowych. **Działania te, mimo, że formalnie nie ujęte w system, doprowadziły do 2.5-krotnego wzrostu liczby przeprowadzonych w habilitacji w latach 2006 – 2010 (12 habilitacji) , w porównaniu z latami 2001 – 2005.** Wśród mechanizmów promujących rozwój kadry dydaktycznej na studiach doktoranckich można także wymienić okresowe oceny nauczycieli akademickich oraz organizowanie szkoleń (np. Kurs Dydaktyki Akademickiej). Ocena jakości pracy kadry naukowo-dydaktycznej prowadzącej zajęcia na studiach III stopnia odbywa się poprzez personalne ankiety dydaktyczne on-line, dostępne w systemie extranet, wypełniane przez doktorantów po zakończonych zajęciach. Jednak zwrotność ankiet, ze względu na małe zainteresowanie doktorantów, jest niewielka.

W roku akademickim 2010/2011 z inicjatywy Działu Oceny Jakości Kształcenia przy współpracy z Wydziałem Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego odbył się kurs Dydaktyki Akademickiej. W szkoleniu wzięło wówczas udział 13 osób (Prorektorzy, Dziekani, pracownicy naukowo-dydaktyczni z wieloletnim doświadczeniem dydaktycznym oraz przedstawiciele doktorantów). Po zakończeniu kursu wyciągnięto wnioski mające na celu poprawę jakości kolejnej edycji szkolenia, które odbyło się w dniach 16.04-14.05. 2012. W 30-godzinnym szkoleniu wzięło udział 26 osób, w tym 5 doktorantów. Tematyka kursu obejmowała m.in. takie zagadnienia jak *Diagnoza potrzeb nauczycieli akademickich w zakresie wiedzy i umiejętności dydaktycznych* czy *Metody aktywizujące uczenie się*. **Wizytowana jednostka ma w planach kolejne kursy, a docelowo chciałaby wprowadzić je jako obowiązkowe szkolenie dla nowo zatrudnionych nauczycieli akademickich oraz tych, którzy uzyskali negatywną ocenę w ankietyzacyjnych badaniach studentów.**

Głównym elementem badania opinii studentów o nauczycielach akademickich i prowadzonych przez nich zajęciach jest ankieta dydaktyczna. Jednak elektroniczny system wypełniania ankiety, w którym student musi szukać jednostek, a następnie wykładowców, wpływa na niską zwrotność ankiet. Praktyka wskazuje, że na ankietę w wersji papierowej, przeprowadzaną na ostatnich zajęciach w semestrze, odpowiada zdecydowanie wyższa liczba studentów.

Z rozmowy Zespołu Oceniającego ze studentami wynika, że nie wiedzą oni jaki organ jest odpowiedzialny za opracowanie i analizę wyników, a także za propozycję działań doskonalących wynikających z tej ankiety. Studenci nie dostrzegają zatem celowości wypełnienia ankiety, co w istotny sposób obniża chęć do jej wypełnienia.

Poziom naukowy WFA jest weryfikowany w zestawieniu rocznym na podstawie kategoryzacji jednostek i Oceny Parametrycznej dorobku naukowego poszczególnych jednostek naukowo-dydaktycznych, zatwierdzonej przez Senacką Komisję ds. Nauki. Komisja dokonuje kategoryzacji jednostek według wielkości wypadkowej współczynnika efektywności naukowej E za 3 ostatnie lata. Obowiązujące w danym roku progi kategorii (A, B, C, D) są wyznaczone przez Komisję. Zasady punktacji publikacji stosowane przy ocenie wewnętrznej jednostek GUMed są zgodne z ustaleniami przyjętymi na posiedzeniu Senackiej Komisji ds. Nauki. Informacje na temat bibliometrii dostępne są w serwisie internetowym Biblioteki Głównej. WFA intensywnie rozwija badania naukowe, czego dowodem są jego czołowe pozycje w rankingu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wydział od wielu lat znajduje się w 1 kategorii jednostek naukowych oceny parametrycznej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Należy tu szczególnie podkreślić, że w opublikowanej komunikacie nr 19 MNiSW z dnia 30.09.2010 r. uwzględniającego tzw. wskaźnik efektywności naukowej WFA GUMed był najlepszy wśród wszystkich Wydziałów Farmaceutycznych w Polsce a w rankingu wszystkich 22 jednostek naukowych – nieklinicznych znalazł się na 5 miejscu jedynie za jednostkami PAN.

Ukoronowaniem wysokiego poziomu prac badawczych prowadzonych w WFA jest przyznanie WFA statusu KNOW (Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego) na lata 2012-2017.

Zespół Oceniający PKA pragnie zatem szczególnie podkreślić fakt, że prezentowana jednostka prezentuje bardzo wysoki poziom naukowy udokumentowany dużym dorobkiem publikacyjnym (Zespół zapoznał się z danymi bibliometrycznymi udostępnionymi przez Dziekana).

W ramach systematycznie przeprowadzanych hospitacji jednostek naukowo-dydaktycznych prowadzona jest na bieżąco ocena infrastruktury dydaktycznej jednostek. Formułowana na tej podstawie opinia Prorektora ds. Studenckich jest brana pod uwagę w planach remontowych bazy dydaktycznej Wydziału i Uczelni. Jakość i standard bazy dydaktycznej są monitorowane w sposób ciągły przez Dziekana Wydziału (sale wykładowe, seminaryjne, biblioteka) oraz kierowników jednostek naukowo-dydaktycznych (sale laboratoryjne) w oparciu o utworzony spis i plan kluczowych potrzeb w tych pracowniach dydaktycznych. W planach rozwoju Wydziału zostały uwzględnione działania, których celem jest modernizacja w kolejnych latach pracowni dydaktycznych poszczególnych katedr. Ponadto planowane jest wybudowanie nowoczesnej szklarni doświadczalnej oraz dobudowanie nowego budynku, w skład którego będzie wchodzić między innymi Naukowe Centrum Badawcze oraz kompleks socjalny z nowoczesną stołówką.

Wyniki przeprowadzanych przeglądów i ocen są wykorzystywane w przygotowaniu wniosków o dotacje na aparaturę naukową i badawczą. Przykładem może być dotacja aparaturowa uzyskana przez WFA z Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) Województwa Pomorskiego na podstawie wniosku pt. „*Podwyższenie jakości kształcenia farmaceutów poprzez unowocześnienie wyposażenia laboratoriów naukowo-dydaktycznych WFA GUMed*”.

Wizytowana jednostka zapewnia doktorantom wsparcie finansowe jak i naukowe. Potencjalny opiekun/promotor przyszłego doktoranta musi złożyć zapewnienie do Kierownika Kolegium Studiów Doktoranckich, że będzie w stanie zagwarantować wystarczające środki finansowe do przeprowadzenia badań naukowych (głównie są to środki z prowadzonych projektów badawczych).

Doktoranci mają zapewniony dostęp do konsultacji naukowych z opiekunami/promotorami w ramach przedmiotu Metodologia prowadzenia pracy naukowo-badawczej (w sumie 40 godzin). Poza tymi godzinami doktoranci w każdym momencie mogą się do nich zwrócić o pomoc. **Relację doktorant-opiekun/promotor na WF z OML można określić jako partnerską. Dodatkowo na każdym etapie swojej pracy badawczej doktoranci mogą z wszelkimi pytaniami i wątpliwościami zwracać się do pracowników naukowo-dydaktycznych jednostek Wydziału, w których realizują pracę doktorską.**

Obsługą administracyjną doktorantów zajmuje się specjalista z obsługi administracyjnej Kolegium Studiów Doktoranckich, do którego kierowane są wszelkie pytania związane z pomocą administracyjną, prawną czy socjalną. W rozmowie z Zespołem Oceniającym Doktoranci podkreślali Jego wyjątkowe zaangażowanie w sprawy dotyczące studiów doktoranckich. Doktoranci mają też możliwość konsultowania się z Kierownikiem Kolegium Studiów Doktoranckich.

Ważnym elementem wsparcia studentów w różnych dziedzinach jest szeroko rozumiany dostęp do zasobów internetu. W WFA studenci mogą korzystać z ogólnie dostępnych stanowisk komputerowych zainstalowanych zarówno na Wydziale jak i w bibliotekach z dostępem do elektronicznych baz danych w tym medycznych i czasopism elektronicznych. Z bogatych zasobów cyfrowych Uczelni uprawnieni użytkownicy mogą korzystać również z komputerów domowych. Dostęp do serwisu extranetowego GUMed uzyskać mogą wszyscy studenci i pracownicy Uczelni posiadający konto pocztowe. W serwisie extranetowym udostępnione są materiały dydaktyczne z różnych przedmiotów, np. programy zajęć i skrypty oraz informacje Dziekanatu WFA.

Na WFA zarejestrowano 5 kół naukowych, w których studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania naukowe. Od 2002 r. działa Organizacja Studencka ISPE-Farmacja Przemysłowa, która jest częścią międzynarodowej organizacji International Society for Pharmaceutical Engineering, zrzeszającej pracowników przemysłu, uniwersytetów, studentów. Studenci, poprzez spotkania z przedstawicielami zakładów farmaceutycznych i kosmetycznych, poznają specyfikę pracy w przemyśle. Zdobywają też doświadczenie podczas krótkoterminowych staży w ośrodkach przemysłowych.

Ponadto na Wydziale, wielu studentów, niezrzeszonych formalnie w Studenckich Kołach Naukowych, bardzo aktywnie uczestniczy w badaniach naukowych Katedr i Zakładów Wydziału. W wielu wypadkach wyniki tych badań są prezentowane w postaci doniesień

zjazdowych, stanowią fragment publikacji lub prac magisterskich. Jest to bardzo cenny element systemu kształcenia ponieważ WFA posiada status KNOW.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się w oparciu o „Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom GUMed” (Zarządzenie Rektora 51/2012). Środki na powyższe cele przyznawane są z budżetu państwa. Zakres pomocy materialnej dla studentów obejmuje wypłaty: stypendiów socjalnych, stypendiów za wyniki w nauce lub sporcie, stypendiów dla osób niepełnosprawnych, stypendiów ministra za osiągnięcia naukowe, stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia sportowe, stypendiów mieszkaniowych, stypendiów żywieniowych, zapomóg losowych.

System zapewnienia jakości dokumentowany jest w sposób rozproszony i w sposób cząstkowy. Procedura ankietyzacji obsługiwana jest w dedykowanym systemie (extranet) zapewniającym anonimowość. W systemie tym studenci wypełniają ankiety a ponadto mogą znaleźć pełną informację na temat głównych założeń dotyczących systemu ankietyzacji oraz ogół informacji szczegółowych dotyczących ankietyzacji. Ponadto w systemie tym udostępniane są, zgodnie z nadanymi prawami, wyniki już przeprowadzonych ankiet. Niezależnie w extranecie dostępne są także informacje dotyczące przedmiotów na poszczególnych kierunkach oraz akty prawne (w tych uchwały Senatu, zarządzenia Rektora, sprawozdania Rektora, informacje jednostek administracji, kodeksy etc.) dotyczące procesu kształcenia. Systemy extranetu, strona ogólnouniwersytecka oraz eDziekanat stanowią dostępne dla społeczności miejsce gromadzenia większości informacji dotyczących kształcenia. Należy zauważyć, że prace przy serwerze extranetu prowadzone są w GUMed od wielu lat.

Po analizie raportu Samooceny, a także po ocenie przeprowadzonej w trakcie wizytacji Zespół Oceniający uważa, że system informacyjny o jakości kształcenia, zapewniający łatwy dostęp do całości informacji dotyczących SZJK wymaga wielu działań naprawczych. Zespół zachęca zatem władze WFA do przygotowania dedykowanego systemu elektronicznego rejestrowania informacji dotyczących procesu kształcenia i jego jakości. Wydaje się, że system taki okaże się konieczny w przypadku postępującego procesu formalizowania procedur systemu zapewnienia jakości oraz oceny jego skuteczności, zwłaszcza po wprowadzeniu programów i procedur zgodnych z KRK. Prace przy organizacji systemu powinny być prowadzone równoległe z doskonaleniem SZJK.

Mimo powyższych zastrzeżeń, studenci w rozmowie z Zespołem Oceniającym stwierdzili, że system informacyjny w wizytowanej Jednostce działa w sposób zgodny z Ich oczekiwaniami. Uczelnia i Jednostka dbają o to, by informacja trafiała do studentów w szybki i przystępny sposób. System Extranet, działający w Uczelni, umożliwia też stałe ulepszanie komunikacji pomiędzy studentem a Jednostką.

Na WFA i w GUMed informacje przekazywane są w sposób typowy dla szkół wyższych.

- informacje bieżące dostępne są w wersji papierowej w gablotach Dziekanatu i gablotach poszczególnych Katedr i Zakładów,
- informacje o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów są dostępne w serwisie extranetowym GUMed, z którego mogą korzystać wszyscy studenci i pracownicy uczelni posiadający konto poczty w domenie,

- w serwisie extranetowym udostępnione są również informacje Dziekanatu WFA GUMed oraz dostępne są informacje jednostek administracji,
- niektóre informacje ogólnouniwersyteckie dostępne są na ogólnych stronach internetowych GUMed.

Dodatkowe informacje związane z materiałami i podręcznikami do zajęć, z terminami egzaminów znajdują się na stronach poszczególnych jednostek Wydziału, które prowadzą zajęcia z wybranych przedmiotów.

Ocena mechanizmów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia stosowanych w celu zapobiegania i eliminacji zjawisk patologicznych.

Ważnym zjawiskiem niepożądanym w kształceniu jest zjawisko plagiatu i autoplagiatu w przypadku przygotowywania prac dyplomowych i doktorskich oraz dodatkowo zjawisko *ghostwritingu* w przypadku przygotowywania publikacji naukowych. Wszystkie prace dyplomowe przygotowywane na Wydziale poddawane są procedurze obowiązkowej kontroli antyplagiatowej. Zjawisko *ghostwritingu* jest eliminowane na szczeblu kierowników jednostek, którzy mają wiedzę na temat prac badawczych prowadzonych przez pracowników.

Elementem systemu zapobiegania i eliminacji zjawisk patologicznych są także Komisje Dyscyplinarne dla Studentów i dla Nauczycieli Akademickich. Należy podkreślić, że Senat GUMed uchwalił także Kodeks Etyki (uchwała Senatu z dnia 28 lutego 2008).

Załącznik nr 5 Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Załącznik nr 6 Efektywność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w odniesieniu do obszarów wpływających na jakość kształcenia - wg badań jednostki

Przedstawiony poprzednio system zapewniania jakości znajduje się w okresie przejściowym, w którym niektóre z elementów są w trakcie budowy. Jest zatem zbyt wcześnie na rygorystyczne badanie jego wyników w odniesieniu do poszczególnych kierunków i typów studiów oraz jednostek organizacyjnych. Władze WFA prowadzą monitoring programów studiów, systemu oceny studentów i doktorantów, jakości kadry naukowo-dydaktycznej, zapewniają dostęp do informacji o studiach. Brak na razie analiz struktur nowego systemu zapewniania jakości, ocena zakładanych i osiągniętych efektów kształcenia formułowanych w kategoriach KRK nie ma charakteru systematycznego.

Zespół Oceniający PKA zachęca Władze Wydziału do podjęcia opracowania ram metodycznych oceny efektywności funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia. Wyniki analiz systemu zapewniania jakości wraz z rekomendacjami powinny być systematycznie analizowane nie tylko przez władze Wydziału, komisje ds. jakości, ale także powinny być dostępne dla interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Postępy w budowie systemów zarządzania jakością i ocena jego skutków powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w corocznych sprawozdaniach Dziekanów.

Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportami Państwowej Komisji Akredytacyjnej z wizytacji przeprowadzonych na WFA w roku 2006 (kierunek „analitka medyczna”), w roku 2006 (kierunek „farmacja”) oraz w roku 2011 (kierunek „farmacja”). Pod uwagę wzięto zalecenia sformułowane w raporcie z wizytacji przeprowadzonej w dniach 30-31 maja 2011 dotyczące kierunku „farmacja” na poziomie jednolitych studiów magisterskich.

W raporcie tym Komisja w podsumowaniu wskazała w części dotyczącej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, że WFA znacząco spełnia wymogi dotyczące tego systemu. Jako istotne uchybienia oraz wskazówki wymieniono następujące:

- brak struktury organizacyjnej – ogólnouczelnianego systemu oceny i zapewnienia jakości kształcenia wraz z jego odpowiednikami na poszczególnych Wydziałach (str. 23 raportu powizytacyjnego),
- brak danych na temat reprezentatywności ankiet dydaktycznych (liczebność prób), tj. liczby studentów, którzy uczestniczyli w badaniach (str. 24 RP),
- rozpoczęte hospitacje zajęć dydaktycznych, bez zasadniczej modyfikacji karty hospitacji, mogą tylko w ograniczonym zakresie umożliwić uzyskanie istotnych informacji obejmujących jakość kształcenia (str. 24 RP),
- powołanie w GUMed Ogólnouczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia może stanowić optymalne rozwiązanie ułatwiające kierowanie i nadzorowanie systemu obejmującego całą problematykę szeroko pojętej jakości kształcenia (str. 24 RP).

Dla oceny wdrożenia działań naprawczych Zespół Oceniający zapoznał się z szeregiem dokumentów w tym z Raportem z hospitacji GUMed za okres 2010-2012 na kierunkach „farmacja” i „analitka medyczna” oraz poprosił o wgląd do systemu ankietyzacji w extranecie. **Z uzyskanych informacji wynika, że hospitacje prowadzone są na WFA wyjątkowo starannie; jednak w dalszym ciągu modyfikacji wymagają karty hospitacji.** W systemie ankietyzacji udział procentowy studentów w ankietach niektórych przedmiotów jest dobry, ale w znacznej części przedmiotów jest niski. Trzeba podkreślić, że oceny dokonano na podstawie zgrubnych szacunków liczb studentów biorących udział w ankietach odczytanych na bieżąco w systemie komputerowym extranetu.

Jednocześnie Zespół Oceniający stwierdza, że w okresie kilkunastu miesięcy, które upłynęły od ostatniej wizytacji Komisji Akredytacyjnej, WFA oraz GUMed kontynuuje lub wdraża w niektórych obszarach działania naprawcze. Należy wymienić następujące działania:

- powołanie niektórych nowych struktur formalnych SZJK (Zarządzenie Rektora wymienione wyżej) GUMed,
- plany modyfikacji systemu ankietyzacji,
- polecenia Dziekana co do uzupełnienia systemu ankietyzacji o ankiety papierowe,
- na spotkaniach ze studentami przekazano studentom informacje o obowiązujących zasadach SZJK,
- przeprowadzono (Prorektor ds. Studenckich) postępowanie wyjaśniające w stosunku do kierowników i nauczycieli, których ocena hospitacji nie wypadła zadawalająco,
- powołano uchwałą RW WFA 13 osobową Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego ...znacząco.....

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Władze Uczelni i Wydziału są w trakcie tworzenia struktury systemu zapewnienia jakości kształcenia. Niektóre z elementów tej struktury funkcjonują od dawna, niektóre powołano ostatnio. Biorąc pod uwagę wymagania, które stawiają zwłaszcza obowiązujące Krajowe Ramy Kwalifikacji Zespół Oceniający zachęca władze GUMed i WFA do wzmożenia działań prowadzących do budowy kompleksowego wewnętrznego

systemu zapewnienia jakości kształcenia. W szczególności ważne jest określenie kompleksowej, spójnej struktury organizacyjnej tego systemu i w tym kompetencji i składu elementów tego systemu, oraz zdefiniowane współzależności pomiędzy nimi. Dotyczy to zarówno poziomu Uczelni jak i Wydziałów (WFA).

2) Wzmocnionym działaniom w zakresie budowy spójnej struktury organizacyjnej SZJ powinno towarzyszyć tworzenie, doskonalenie i porządkowanie procedur i narzędzi służących do badania poszczególnych czynników mających wpływ na jakość kształcenia. WFA wdrożyło wiele z tych procedur, ale mają one mało formalny i mało uporządkowany charakter. Wymagają silnego doskonalenia zwłaszcza na studiach doktoranckich i podyplomowych.

3) Zespół Oceniający zachęca władze WFA i GUMed do zwrócenia szczególnej uwagi na konieczność wprowadzenia mechanizmów i procedur oceny efektywności SZJ. Procedury te są niezbyt klarownie określone w uchwałach Senatu i Zarządzeniach Rektora, funkcjonują słabo na WFA, podczas gdy ich obecność i działanie ma istotne znaczenie dla doskonalenia systemu.

3. Cele i efekty kształcenia na oferowanych studiach doktoranckich oraz podyplomowych, a także system weryfikujący i potwierdzający ich osiągnięcie

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk farmaceutycznych. Oceniana jednostka ma w planach również uzyskanie uprawnień do doktoryzowania w dziedzinie nauk medycznych w dyscyplinie biologia medyczna.

Dotychczas WFA nie prowadzi samodzielnie kształcenia na studiach III stopnia. Jednostką organizacyjną i koordynującą to kształcenie jest Kolegium Studiów Doktoranckich Wydziału Lekarskiego GUMed. Szczegółowe zasady tworzenia i likwidacji studiów doktoranckich, postępowanie rekrutacyjne, prawa i obowiązki doktoranta, program studiów, zasady opieki merytorycznej oraz nadzoru nad działalnością studiów doktoranckich określa *Regulamin Studiów Doktoranckich GUMed*, stanowiący *Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 23/2011 Senatu z dnia 30.05.2011 r.*, obowiązujący do 31.10.2012 r. Określone w powyższym regulaminie cele kształcenia dotyczą „*stworzenia warunków rozwoju naukowego dla uczestników, zgodnie z prowadzoną działalnością naukową, dydaktyczną i kliniczną Uczelni*” oraz „*umożliwienie zdobycia zaawansowanej wiedzy w określonej dziedzinie nauki lub dyscyplinie naukowej, przygotowanie do samodzielnej, twórczej pracy badawczej, umożliwienie przygotowania pracy doktorskiej oraz uzyskania stopnia naukowego doktora*”. Program oraz plany studiów doktoranckich uchwała Rada Wydziału Lekarskiego po zasięgnięciu opinii samorządu doktorantów. **W obecnej strukturze programu nie określono efektów kształcenia na studiach doktoranckich, ani punktacji ECTS.** Określony uchwałą Senatu limit przyjęć na WFA wynosi 9 na 50 miejsc ogólnouczelnianych, w tym 6 dla kierunku *farmacja* i 3 dla kierunku *analitika medyczna*. Według stanu na 10.10.2012 r, łączna liczba doktorantów WFA wynosi 39, w tym: I rok -11, II -7, III-8, IV-6 oraz 7 doktorantów z przedłużonym okresem odbywania studiów. Obecnie, studia doktoranckie realizowane są wyłącznie w trybie stacjonarnym (bezpłatnym), choć Regulamin umożliwia też prowadzenie studiów niestacjonarnych. Studia trwają nie dłużej niż 4 lata, z możliwością rocznego przedłużenia w uzasadnionych przypadkach i za zgodą Kierownika Kolegium Studiów Doktoranckiego.

Zgodnie z informacją uzyskaną przez Zespół Oceniający w trakcie wizyty akredytacyjnej, Dziekan WFA wystąpił do Rektora GUMed z wnioskiem o powołanie studiów doktoranckich w strukturze ocenianej jednostki (uchwała Rady Wydziału z dnia 18 września 2012 r.). Do wniosku dołączono projekt określający cele oraz efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Powyższą uchwałą powołano też *Komisję ds. Planów i Programów Studiów Doktoranckich*. **W składzie Komisji uwzględniono czterech przedstawicieli Samorządu Studiów Doktoranckich, natomiast nie dostrzega się reprezentantów interesariuszy zewnętrznych.** W ramach aktualnie prowadzonych prac tej Komisji czynione są starania, zmierzające do wprowadzenia systemu ECTS. Uwadze Komisji poleca się również wypracowanie systemu okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz efektów kształcenia. W nawiązaniu do powyższych działań WFA, trwają zaawansowane prace nad zatwierdzeniem nowego regulaminu studiów doktoranckich, który prawdopodobnie będzie obowiązywał od roku akademickiego 2013/2014.

Aktualny ramowy program studiów doktoranckich obowiązujący od 01.10.2012 r. do 31.09.2013 r. obejmuje:

- 213 godz. zajęć ogólnouczeniowych (*Filozofia, Psychologia kliniczna, J. angielski, Metody komputerowe w statystyce, Naukowa informacja medyczna, Etyka w naukach medycznych, Stylistyka wypowiedzi naukowej*),
- 240 godz. obowiązkowego pensum dydaktycznego,
- 55 godz. wyodrębnionych jako fakultety.

W opinii obecnych na spotkaniu doktorantów WFA, program kształcenia w zakresie zajęć ogólnouczeniowych nie do końca umożliwia im osiągnięcie oczekiwanych celów i efektów kształcenia. Argumentują to zarówno zbędnym powtarzaniem treści przedmiotów humanizujących (zrealizowanych już na studiach II stopnia), jak również brakiem kierunkowego uprofilowania tych zajęć. Zdaniem doktorantów, sylwetce absolwenta studiów z dziedziny nauk farmaceutycznych nie odpowiadają zwłaszcza *Psychologia kliniczna* i fakultet *Statystyka badań laboratoryjnych*. Podejmowane wielokrotnie próby weryfikacji programu nie przyniosły jak dotąd pożądanych rezultatów, mimo wsparcia Kierownika Studiów Doktoranckich. Doktoranci sygnalizowali również trudności w łączeniu obowiązku odbywania zajęć ogólnouczeniowych z programem indywidualnym. Należy przypuszczać, iż wraz z uruchomieniem studiów doktoranckich w ocenianej jednostce, powyższe problemy zostaną, w znacznej mierze, rozwiązane.

Na moduł zajęć fakultatywnych składają się 3 przedmioty (*Postępy medycyny, farmacji i nauk o zdrowiu, Zasady EBM i Statystyka badań laboratoryjnych*). Zakres tematyczny fakultetów koresponduje z celami kształcenia wysoko wykwalifikowanych kadr naukowych, choć ograniczenie formy nauczania przedmiotów fakultatywnych wyłącznie do wykładów (czyli „wiedzy”) może utrudniać kształtowanie efektów z zakresu „umiejętności”. Sposób dokonywania wyboru przedmiotów fakultatywnych pozostaje niejasny. Ponieważ w udostępnionych planach poszczególnych lat studiów nie uwzględniono pozycji „zajęcia fakultatywne”, trudno jest ustalić, czy oferta 55 godz. stwarza doktorantom możliwość indywidualnego wyboru, a tym samym poszerzania własnych zainteresowań, czy też jest to suma godzin wymaganych od wszystkich doktorantów do zaliczenia toku studiów. Krytyczne uwagi doktorantów WFA pod adresem przydatności niektórych fakultetów, przemawiają raczej za obligatoryjnym trybem zaliczania wszystkich oferowanych przedmiotów, co mija się z ideą zajęć fakultatywnych.

Moduł zajęć fakultatywnych (podobnie jak program pozostałych elementów programu studiów doktoranckich) nie zawiera treści kształtujących umiejętności w zakresie nowoczesnych metod i technik prowadzenia zajęć, czy komunikacji interpersonalnej. Kształcenie dydaktyczne sprowadza się w zasadzie do wypełnienia obowiązku prowadzenia zajęć ze studentami w wymiarze 60 godz. rocznie (począwszy od I roku studiów) w ramach pensum Katedr opiekunów naukowych. *Nota bene*, w rozmowach z zespołem wizytującym doktoranci sygnalizowali przypadki przekraczania tego pensum. Należy również zauważyć, że sama kadra dydaktyczna, uczestnicząca w spotkaniach z zespołem wizytującym, potwierdza potrzebę podnoszenia własnych kwalifikacji dydaktycznych. Cenną inicjatywą Uczelni, wychodzącą naprzeciw tym oczekiwaniom, było zorganizowanie kursu Dydaktyki Akademickiej, realizowanego przy udziale Wydziału Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego. Mimo ograniczonej liczby miejsc, wśród 13 uczestników kursu znalazło się także kilku doktorantów. Według opinii przedstawicieli Działu Jakości Kształcenia (współorganizatora) kursu, istotną przeszkodą w kontynuowaniu systematycznego kształcenia pedagogicznego są zbyt skromne zasoby finansowe Uczelni.

Program indywidualnej pracy naukowej doktorantów oraz sposób jego realizacji należy ocenić wysoko. Doktorant ma możliwość prowadzenia swoich badań w nieograniczonym wymiarze godzinowym podczas czterech lat studiów. Taki tryb rozwoju naukowego, w optymalny sposób uwzględnia indywidualne możliwości i zdolności doktoranta w zdobywaniu i pogłębianiu zaawansowanej wiedzy dotyczącej najnowszych osiągnięć nauki, jak również w nabywaniu umiejętności w zakresie metodyki i metodologii prowadzenia badań naukowych. Tym samym, zapewniony jest najbardziej efektywny postęp w realizacji przewodu doktorskiego. Opinię tą w pełni podzielają doktoranci. Doceniają także wsparcie organizacyjne i merytoryczne, zarówno Kierownika Studiów Doktoranckich, jak również opiekunów naukowych. Funkcję tą powierza się wyłącznie samodzielnym pracownikom naukowym, którzy wyrażają pisemną zgodę na sprawowanie takiej opieki wobec nie więcej niż 3 uczestników studiów doktoranckich. Doktoranci uzyskują pomoc w przygotowaniu własnych wniosków badawczych i pozyskiwaniu dodatkowych funduszy (aktualnie 25 doktorantów prowadzi „projekty własne”, a projekty badawcze dwóch doktorantek Wydziału zostały nagrodzone stypendiami „Inno Doktorant” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki). **Doktoranci chwalą również Wydział za stwarzanie im możliwości uczestniczenia w pracy zespołów badawczych, w tym w realizacji wielośrodkowych projektów naukowych.** (*vide* pkt. 5 Raportu Samooceny). Większość doktorantów obecnych podczas spotkania, potwierdziła możliwość kontynuowania swoich badań w innych jednostkach, w tym zagranicznych (*vide* pkt. 6 Raportu). Należy w tym miejscu zwrócić uwagę na pewną niespójność zasad regulujących politykę stypendialną GUMed, na którą zwracają uwagę doktoranci realizujący program studiów poza Uczelnią. Przełożenie terminów zaliczeń w związku z takim trybem studiowania, skutkuje utratą uprawnień do ubiegania się o stypendium.

Potwierdzeniem uzyskania przez doktorantów WFA zaawansowanej wiedzy badawczej, a także umiejętności prowadzenia wysokiej jakości badań naukowych, jest współautorstwo prac opublikowanych w renomowanych czasopismach międzynarodowych, takich jak *Am. J. Hum. Genet.*, *Hypertension*, *J. Chromatogr.* W latach 2011-2012 doktoranci ocenianej jednostki byli współautorami 69 publikacji, w tym 39 z IF. Wyniki swoich badań opublikowali również w formie 107 streszczeń zjazdowych, z których 55 prezentowano na zagranicznych konferencjach i sympozjach. **Powyższe fakty wskazują, iż oceniana jednostka wzorowo wywiązuje się z obowiązku włączania studentów we wszystkie etapy pracy naukowej, co stanowi najważniejszą część procesu kształcenia na studiach III stopnia.**

Kadra prowadząca zajęcia i sprawująca opiekę merytoryczną nad doktorantami jest rekrutowana z trzech Wydziałów GUMed. Składa się na nią 24 pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym: 5 prof. n. med., 6 dr hab. (3-n. med.; 2- n. farm.), 12 dr (9 -n.med.; 1-n.farm.) oraz 1 mgr n. hum. Obecnie, zgodnie z opinią wyrażoną w Raporcie Samooceny, udział wykładowców z WFA jest zbyt mały. Tym nie mniej, niewątpliwie wysokie kwalifikacje kadry, jak również podejmowana problematyka badawcza oraz zaplecze aparaturowe, umożliwiają prowadzenie badań naukowych na światowym poziomie. Kompetencje kadry WFA znajdują uznanie w kraju i zagranicą. Świadczą o tym: wysoka efektywność w zdobywaniu grantów, liczne współprace krajowe i międzynarodowe oraz znaczący dorobek publikacyjny. Wymiernym dowodem tego uznania jest *komunikat nr 19 MNiSW z dnia 30 września 2010 r.*, dotyczący rankingu jednostek naukowych nieklinicznych, w którym WFA GUMed uzyskał pierwsze miejsce, z najwyższym końcowym wskaźnikiem efektywności naukowej. Warto wspomnieć, iż Wydział ten od wielu lat znajduje się w 1 kategorii jednostek naukowych wg oceny parametrycznej MNiSW. Co więcej, oceniana jednostka uzyskała ostatnio także status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego (KNOW), stanowiący prestiżowe wyróżnienie przyznawane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

2) Studia podyplomowe w GUMed funkcjonują na podstawie *Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. oraz rozporządzenia MEN i MIPS z dnia 12 października 1993 r. w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego dorosłych. Zasady związane z tworzeniem i kształceniem na studiach podyplomowych określa Regulamin stanowiący załącznik do Uchwały Nr 2/2009 Senatu AMG z dnia 26.01.2009 r.* Studia te prowadzone są w trybie niestacjonarnym i są odpłatne. Ogólny nadzór nad działalnością studiów podyplomowych sprawuje z upoważnienia Rektora, Dyrektor Kolegium Kształcenia Podyplomowego. WFA oferuje następujące studia podyplomowe:

1. „Farmacja przemysłowa” (335 godz./3 sem.) - w systemie zaocznym
2. „Zawodowe kształcenie w zakresie analityki medycznej” (985 godz./4 sem.) - w systemie zaocznym, wieczorowym i eksternistycznym).

Ad. 1. Podyplomowe studia z „Farmacji przemysłowej” przeznaczone są dla osób pracujących lub przygotowujących się do pracy w firmach sektora farmaceutycznego. Celem studiów jest przygotowanie do pracy na kluczowych stanowiskach w przemyśle farmaceutycznym, poprzez uzupełnienie wiedzy w zakresie przepisów wyszczególnionych w Dyrektywie 2001/83/EC art. 49 ust. 2 z 6.11.2001r. oraz zdobycie kwalifikacji sprawowania specjalistycznych funkcji w zakładach przemysłu farmaceutycznego.

Efekty i program kształcenia określają i zatwierdzają członkowie Rady Programowej Studiów Podyplomowych (RPSP), w skład której wchodzi przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych (nauczyciele akademicki oraz Dziekan WFA, sprawujący funkcję kierownika studiów) oraz interesariusze zewnętrzni, w osobach: dyrektora Narodowego Instytutu Leków oraz Konsultanta Krajowego ds. Farmacji Przemysłowej, pełniącego funkcję Przewodniczącego RPSP. **Czynny udział interesariuszy zewnętrznych w projektowaniu efektów i programu gwarantuje ukierunkowanie prowadzonego kształcenia na potrzeby rynku pracy.**

Weryfikacja efektów i programu prowadzonego kształcenia odbywa się dwa razy w roku na posiedzeniach RPSP. Tryb pracy RPSP zapewnia więc stałą aktualizację programu w zakresie dostosowania do zmieniającego się ustawodawstwa UE oraz wymagań rozwijającego się przemysłu farmaceutycznego. Obecnie trwają prace nad dostosowaniem programu do KRK, w tym nad opisem efektów kształcenia, form ich weryfikacji oraz wykazem przedmiotów i punktów ECTS. W trakcie wizyty nie udało się potwierdzić, czy w pracach tych uczestniczą przedstawiciele słuchaczy studiów podyplomowych, których reprezentacji nie dostrzeżono też w składzie Rady Programowej.

Sposób realizacji kształcenia podyplomowego w pełni umożliwia osiągnięcie efektów odpowiadającym potrzebom rynku farmaceutycznego. Trzon kadry dydaktycznej stanowi zespół 33 pracowników WFA posiadających odpowiednie kwalifikacje i dorobek zarówno zawodowy, jak i naukowy. Wśród nich jest 7 profesorów (w tym 6 - n. farm.), 5 dr hab. n. farm., 17 dr (w tym 11 – n. farm) oraz 4 mgr (w tym 3 farmaceutów). Kadra ta od wielu lat prowadzi współpracę aplikacyjną i ekspercką z przemysłem farmaceutycznym, a jej umiejętności są na bieżąco weryfikowane przez członków RPSP. Właściwe kształtowanie umiejętności niezbędnych na rynku pracy wspiera kadra firmy TRANSpharmacia oraz wykładowcy ze Szkoły Dobrej Praktyki Wytwarzania OINPHARMA. Firma ta od ponad 40 lat jest marką wyspecjalizowaną w obsłudze branży farmaceutycznej, o dużym doświadczeniu w zakresie działalności szkoleniowej i konsultacyjnej.

Studia realizowane są na bazie dydaktycznej umożliwiającej uzyskanie zaplanowanych efektów kształcenia. Zajęcia prowadzone są w pracowniach i laboratoriach specjalistycznych, zapewniających dostęp do nowoczesnej (niekiedy wręcz unikatowej) aparatury analitycznej oraz w nowo-utworzonej Aptece Szkoleniowej WFA. „Przemysłowy” moduł zajęć realizowany jest w Warszawie przez kadrę firmy TRANSpharmacia.

Ad.2. „Zawodowe kształcenie z zakresu analityki medycznej” jest przeznaczone dla absolwentów kierunków: *biologia, biotechnologia, chemia, farmacja, weterynaria* oraz *lekarski*, którzy chcą uzyskać uprawnienia do pracy w zawodzie diagnosty laboratoryjnego. Te same uprawnienia uzyskują absolwenci 10-semesteralnych studiów magisterskich na kierunku „analityka medyczna”.

Według Raportu samooceny WFA GUMed (*„Kształcenie podyplomowe w zakresie analityki medycznej realizowane jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dn. 7 grudnia 2004 r. sprawie kształcenia podyplomowego w zakresie analityki medycznej (Dz. U. Nr 269, poz. 2680). Należy jednak zauważyć, iż stosowany w ocenianej jednostce, eksternistyczny tryb realizacji tego kształcenia nie mieści się w wytycznych w/w rozporządzenia (§4, pkt. 5). Co więcej, zawarte w powyższym rozporządzeniu zasady kształtowania programu, wymagają uwzględniania różnic pomiędzy programami studiów ukończonych przez rekrutowanych słuchaczy a standardami kształcenia na kierunku „analityka medyczna”. Stosowany na Wydziale, ujednolicony program może stanowić istotną przeszkodę w osiągnięciu właściwych efektów kształcenia w tak zróżnicowanej grupie jak: biolodzy, chemicy, farmaceuci, weterynarze czy lekarze.*

Domyślnym (bo nie określonym przez jednostkę szkolącą) celem realizowanych studiów jest umożliwienie zdobycia kwalifikacji do wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego.

Program studiów został przygotowany w oparciu o wytyczne zawarte we wspomnianym wyżej rozporządzeniu (*Załącznik do komunikatu MZ z dnia 20 kwietnia 2005 r.*) oraz program

własny Uczelni. Nie udało się ustalić autorów ostatecznego kształtu programu, ani trybu prac nad jego powstawaniem i aktualizacją. Ponieważ nie powołano Rady Programowej, **trudno dostrzec formalne struktury i procedury, które stwarzałyby płaszczyznę udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w określaniu programu kształcenia.** W rozmowie z Kierownikiem Studiów Podyplomowych nie potwierdzono także prowadzenia prac określeniem efektów kształcenia dla studiów podyplomowych. Problem wydaje się tym bardziej naglący, iż w myśl §2, pkt. 5 w/w Rozporządzenia „*program nauczania (podyplomowego w zakresie analityki medycznej) weryfikuje się przynajmniej raz na pięć lat z zachowaniem sposobu postępowania przewidzianego dla jego opracowania*”. Wymaga ono nowelizacji programu przez zespół ekspertów MZ, zaopiniowania przez Konsultanta Krajowego w dziedzinie diagnostyki laboratoryjnej i Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych oraz ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym MZ. Oznacza to, że znowelizowana podstawa programowa powinna być opublikowana najpóźniej dwa lata temu!

Ocenę programu i planu studiów oraz możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia utrudniają rozbieżności między danymi zamieszczonymi na stronie internetowej, a ramowymi i szczegółowymi planami zajęć. Przykładem może być „*łączna liczba godzin kształcenia zawodowego*”, która w „Informacji dla kandydatów” określona jest na 985 godz., a w rzeczywistości jest realizowana w wymiarze mniejszym o 25 godz. Co ważniejsze, w obu przypadkach liczby te nie spełniają minimum określonego *rozporządzeniem* na 1135 godz. (bez wliczania 180 godz. *praktycznej nauki zawodu* oraz 120 godz. *praktyk wakacyjnych*). Forma prowadzenia zajęć określona w „Informacji dla kandydatów”, również odbiega, zarówno od wytycznych zawartych w *rozporządzeniu*, jak i praktycznej realizacji. Dla przykładu: program ramowy zakłada 395 godz. ćwiczeń, wymagane minimum wynosi 540 godz., a realizowanych jest 285 godz. **Ograniczanie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne z medycyny laboratoryjnej, w sytuacji, kiedy na studia rekrutowane są osoby dotychczas niestykające się z takim kształceniem, w dodatku posiadające znikomy staż pracy w medycznym laboratorium diagnostycznym, uniemożliwia uzyskanie wymaganych efektów kształcenia, tj. porównywalnych z kwalifikacjami absolwenta studiów stacjonarnych na kierunku „*analityka medyczna*”.**

Kadrę dydaktyczną stanowi zespół 29 pracowników rekrutujących się z WFA, Wydziału Lekarskiego GUMed oraz Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego. Wśród nich jest 7 profesorów (w tym 5 - n. med.), 3 dr hab. n. med., 14 dr n. med., 3 lekarzy, 1 mgr n. farm. i 1 mgr. biol. Wielu z członków tej kadry należy do Kolegium Medycyny Laboratoryjnej, którego działalność wiąże się m.inn. z opracowywaniem wytycznych i standardów diagnostyki laboratoryjnej oraz patronatem nad Powszechnym Programem Zewnętrznej Oceny Jakości w Medycynie Laboratoryjnej. Główną bazę dydaktyczną stanowi Centrum Naukowo – Badawcze Medycyny Laboratoryjnej WFA oraz laboratoria i pracownie UCK. Mimo właściwie dobranej kadry i bazy dydaktycznej, efektywne zrealizowanie ponad 900 godzin zajęć w trakcie 4-semestralnych zjazdów weekendowych, wydaje się bardzo trudne, zarówno dla zespołu nauczającego jak i słuchaczy.

Dotychczas nie wypracowano mechanizmów współpracy ze słuchaczami studiów podyplomowych oraz pracodawcami, w zakresie weryfikowania stopnia osiągania efektów kształcenia (*vide pkt.5 Raportu*). Nie działają właściwie żadne formalne struktury i procedury, które stwarzałyby płaszczyznę udziału interesariuszy zewnętrznych w monitorowaniu i ocenianiu jakości kształcenia. Podczas spotkania zespołu wizytującego z pracodawcami, podkreślano istniejące zapotrzebowanie rynku pracy na wysoko-wykwalifikowaną kadrę laboratoryjną, znacznie chętniej zatrudnianą niż kadra techników „analityki medycznej”.

Obecni na spotkaniu: Kierownik Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Laboratoryjnej oraz przedstawicielka Laboratoriów Medycznych Bruss grupy Alab Sp.z.o.o., bardzo pozytywnie wypowiadali się też o umiejętnościach zatrudnianych absolwentów kierunku „*analitika medyczna*”. Nie potrafili jednak wypowiedzieć się co do „równocенności” absolwentów studiów podyplomowych, ponieważ jedynym znanym im pracownikiem uzupełniającym kwalifikacje był technik analityki medycznej. Tak więc, rozmowa z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych dotyczyła głównie absolwentów studiów stacjonarnych na kierunku „*analitika medyczna*” i wykazała, że pracodawcy wprawdzie są zadowoleni z jakości kształcenia w ocenianej jednostce, jednak nie mają istotnego wpływu na jakość kształcenia.

Wydział współpracuje z ponad 82 podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego. Aktywną rolę w organizacji tej współpracy odgrywa Biuro Karier. Mniej systematyczne są działania na samym Wydziale. **Prowadzone są konsultacje programów kształcenia z pracodawcami, przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych biorą udział w kształceniu na studiach podyplomowych oraz rozwinięta jest współpraca dotycząca organizacji praktyk zawodowych.** Wśród kadry dydaktycznej znajdują się również pracownicy mający znaczne osiągnięcia w procesie transferu wiedzy teoretycznej do praktyki (np. laureat drugiej edycji rządowego programu „Top 500 Innovators”).

WFA w ramach kształcenia podyplomowego od 2006 r. prowadzi 3-semestralne studia podyplomowe „Farmacja Przemysłowa”. W procesie określania oraz weryfikacji efektów kształcenia istotny udział mają pracownicy Wydziału,- nauczyciele akademicy, czyli interesariusze wewnętrzni. Zespół Oceniający stwierdził również znaczący udział interesariuszy zewnętrznych w procesie programowania kształcenia oraz monitorowania realizacji programu. W praktyce oznacza to konsultacje z pracodawcami, ich udział w przygotowaniu kształcenia oraz uczestnictwo w procesie dyplomowania słuchaczy. **W przypadku programu „Analitika medyczna” sytuacja jest znacznie gorsza, ponieważ interesariusze zewnętrzni nie uczestniczą jak dotychczas w procesie określania efektów kształcenia, ich osiągnięcia oraz weryfikacji, a także oceny jakości kształcenia prowadzonego na tych studiach.**

Generalnie, wytyczne w sprawie przypisywania punktów ECTS w GUMed, wprowadzono Uchwałą Nr 19/2012 Senatu GUMed z dnia 28 maja 2012 (Załącznik Nr.1). Sposób określania tej punktacji reguluje Załącznik Nr 3 do Zarządzenia Nr 42/2012 Rektora GUMed z dnia 23.08.2012 r.

Stosownie do uchwały Rady Wydziału z dnia 18 września 2012 r. w sprawie wniosku o powołanie studiów doktoranckich w strukturze ocenianej jednostki, WFA przygotował informację, zawierającą planowaną punktację ECTS. Łączny wymiar zajęć objętych programem całego toku studiów odpowiadać ma 45 punktom ECTS (22 punkty w ramach zajęć obowiązkowych oraz 23 punkty w ramach fakultetów rozwijających umiejętności dydaktyczne lub zawodowe w wymiarze co najmniej 15 godz.). **Przytoczone zapisy są zgodne z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 1 września 2011 r.**

W programie studiów doktoranckich aktualnie funkcjonujących w ramach *Kolegium Studiów Doktoranckich*, dotychczas nie stosowano punktacji ECTS. Obecnie, *Komisja ds. Planów i Programów Studiów Doktoranckich* pracuje nad podziałem tych punktów pomiędzy określone treści programowe. Trudno ustalić, w jaki sposób zostanie określony nakład pracy własnej doktoranta i czy nastąpi efektywne włączenie studentów w system oceny punktów ECTS. W

trakcie spotkania z zespołem akredytacyjnym doktoranci nie posiadali informacji dotyczących tych zagadnień, chociaż potwierdzają możliwość realizacji części programu studiów w innych jednostkach w kraju lub zagranicą. Na obecnym etapie trudno więc też oceniać skuteczność narzędzi weryfikacji tego systemu oraz stopień jego wykorzystania.

Na studiach podyplomowych, informacje o rozpoczętych pracach nad systemem punktów ECTS pochodzą wyłącznie od *Rady Programowej Studiów Podyplomowych* z „Farmacji przemysłowej”. Ponieważ podobnej struktury nie utworzono w jednostce prowadzącej kształcenie w ramach „Zawodowych studiów w zakresie analityki medycznej”, termin rozpoczęcia prac nad systemem punktów ECTS pozostaje bliżej nie określony.

Dotychczasowy sposób oceny stopnia osiągnięcia zakładanych celów na studiach III stopnia określony jest w powszechnie dostępnym *Regulaminie Studiów Doktoranckich GUMed*, obowiązującym do 31.10.2012 r., a uszczegółowiony w ramowym programie studiów, obowiązującym w bieżącym roku akademickim (2012/2013). Ocena ta odbywa się na podstawie:

- 13 zaliczeń i 4 egzaminów, których oceny wpisywane są do indeksu doktoranta,
- corocznej oceny postępów w pracy naukowej, dokonywanej przez opiekuna naukowego/promotora

- corocznej analizy sprawozdań z realizacji programu studiów oraz prowadzenia badań naukowych, dokonywanej przez Kierownika Studiów Doktoranckich (sprawozdania te, poza wynikami zaliczeń i egzaminów, zawierają informacje na temat: realizacji praktyk dydaktycznych, zaawansowania rozprawy doktorskiej, wyników indywidualnej pracy naukowej, aktywności publikacyjnej, udziału w konferencjach naukowych i szkoleniach, a także zdobytych nagród i wyróżnień).

- 6 godz. sesji sprawozdawczej, organizowanej w ramach Międzynarodowej Studenckiej Konferencji Naukowej dla Studentów i Młodych Lekarzy. W trakcie tej konferencji, doktoranci II roku są zobowiązani do prezentacji wyników swojej pracy badawczej. Najlepsze sprawozdania są wyróżniane lub nagradzane, w ramach środków finansowych Uczelni (w latach 2010-2011 nagrody otrzymało 3 doktorantów ocenianej jednostki),

- 20 godz. seminarium doktoranckiego, podczas którego doktoranci IV roku prezentują i dyskutują wyniki swojej pracy.

Opisane formy weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia są wiarygodne i powszechnie akceptowane przez doktorantów WFA (mimo ich zastrzeżeń co do możliwości osiągnięcia efektów kształcenia w module ogólnouczelnianym, niedostosowanych do specyfiki kierunku farmaceutycznego). Tym nie mniej, w nawiązaniu do wysokiego poziomu badań naukowych, w których uczestniczą doktoranci oraz ich dużej aktywności publikacyjnej, **można stwierdzić, iż zastosowane formy oceny efektywności kształcenia w tych obszarach, uwzględniają skuteczne narzędzia weryfikujące wewnętrzny system jakości.**

Należy jednak zwrócić uwagę, iż nie funkcjonuje skuteczny system weryfikacji odnoszący się do zajęć podnoszących kwalifikacje doktorantów, jako potencjalnych nauczycieli akademickich. Trudno uznać za „kształcenie umiejętności w zakresie nowoczesnych metod i technik prowadzenia zajęć”, sam obowiązek prowadzenia zajęć dydaktycznych, w ramach pensum dydaktycznego macierzystych Katedr. Według Raportu Samooceny, narzędziem weryfikującym umiejętności dydaktyczne doktoranta ma być ocena poziomu zadowolenia studentów, wynikająca z analizy ankiet dostępnych w serwisie

extranetowym GUMed. Według informacji uzyskanych w czasie wizytacji, doktoranci nie uzyskują jednak informacji zwrotnej na temat jakości prowadzonych przez siebie zajęć.

Ponadto, ocena stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia na studiach doktoranckich, praktycznie nie obejmuje elementu studenckiej oceny efektywności kształcenia (czego dowodem, a jednocześnie skutkiem są zastrzeżenia doktorantów do programu). Teoretycznie, informacje dotyczące osiągnięcia zaplanowanych efektów kształcenia zbierane są za pośrednictwem ogólnouczelnianych ankiet studenckich dostępnych na stronie internetowej GUMed. W ankietach tych można doszukać się pytań pośrednio związanych z efektami kształcenia na studiach doktoranckich (*np. „czy zajęcia pobudzają do własnej pracy i samodzielnego myślenia”*). W praktyce jednak, opinie formułowane przez doktorantów nie są wyodrębniane z ogólnej puli wyników ankietyzacji, a dodatkowo - niski procent zwrotu ankiet wyklucza wiarygodność oceny osiągnięcia efektów kształcenia na studiach III stopnia. **W rzeczywistości, doktoranci nie biorą udziału w tej ocenie, co ustalono w trakcie wizytacji. Dotychczas zajęcia prowadzone dla doktorantów nie były także hospitowane.**

Stosownie do planów WFA, dotyczących samodzielnego prowadzenia studiów doktoranckich (*vide pkt 3.1 Raportu*), oceniana jednostka opisała system oceny stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia (*Projekt z dnia 19 lipca 2012 r.*, oczekujący na akceptację JM Rektora.). Projekt ten uwzględnia coroczną ocenę dokonywaną przez kierownika studiów doktoranckich, obejmującą:

- treści sylabusów,
- wyniki egzaminów i zaliczeń,
- sprawozdanie doktoranta z realizacji badań naukowych,
- opinię opiekuna naukowego/promotora dotyczącą postępu w badaniach naukowych i zaawansowaniu pracy doktorskiej oraz udziału w projektach badawczych,
- prezentację podczas seminariów i konferencji,
- aktywność publikacyjną.

Planowana jest również ocena zajęć dokonana przez doktorantów (metodą ankiet), a także hospitacje, w tym zajęć dydaktycznych prowadzonych przez doktorantów (podstawą oceny będą karty hospitacji oraz opinia kierownika przedmiotu lub opiekuna naukowego odnośnie przygotowania i sposobu prowadzenia). W czasie rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału uzyskano również informację, iż w najbliższym czasie Akademickie Biuro Karier stworzy i udostępni *on-line* ankietę badającą losy zawodowe absolwentów studiów doktoranckich, w tym doktorantów farmacji.

Nadzór nad jakością kształcenia na studiach podyplomowych z „Farmacji przemysłowej” sprawuje Rada Programowa Studiów Podyplomowych, skupiająca interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (*vide pkt 3.1 Raportu*). Dokonuje też oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia na podstawie:

- ocen wystawianych przez kierownika każdego przedmiotu,
- egzaminu końcowego (teoretycznego i praktycznego), ocenianego przez Komisją Egzaminacyjną, złożoną z członków Rady Programowej Studiów Podyplomowych wraz z Konsultantem Krajowym ds. Farmacji Przemysłowej,
- obrony pracy dyplomowej.

Potwierdzeniem złożonego egzaminu z wynikiem pozytywnym jest zaświadczenie, które stanowi podstawę do otrzymania świadectwa ukończenia studiów podyplomowych. W

ostatnim roku akademickim (2010/2011) na 21 studentów przyjętych na studia podyplomowe z „Farmacji przemysłowej” świadectwo ukończenia studiów uzyskało 15 słuchaczy.

RPSP planuje w najbliższej przyszłości wprowadzenie systematycznej ankietyzacji słuchaczy studiów podyplomowych. Analiza ankiety ewaluacyjnej udostępnionej do wglądu w czasie wizyty wskazuje jednak, że ocena dotyczyć ma głównie prowadzącego (np. „*umiejętności zainteresowania przedmiotem*”, „*umiejętności kontaktu ze słuchaczami*”) oraz „*zastosowanych środków audiowizualnych*”. Taki dobór badanych obszarów uniemożliwi właściwą ocenę stopnia osiągnięcia zaplanowanych efektów kształcenia. RPSP nie planuje badania jakości kształcenia metodą hospitacji zajęć.

Trudno natomiast doszukać się struktury odpowiedzialnej za nadzór nad przebiegiem „Zawodowego kształcenia w zakresie analityki medycznej”. Co więcej, nie wypełniono też wytycznych zawartych w § 16.1 Rozporządzenia MZ z dnia 7 grudnia 2004 r. w sprawie kształcenia podyplomowego w zakresie analityki medycznej, stanowiących o obowiązkowej wizytacji przeprowadzanej w jednostce szkolącej co najmniej raz na 5 lat na zlecenie Konsultanta Krajowego w dziedzinie diagnostyki laboratoryjnej.

Ocena stopnia osiągnięcia efektów odbywa się na podstawie:

-oceny wystawianej przez kierownika przedmiotu,
-egzaminu końcowego (teoretycznego i praktycznego), złożonego przed Komisją Egzaminacyjną powołaną przez kierownika zawodowego kształcenia podyplomowego oraz w obecności konsultanta wojewódzkiego lub jego reprezentanta. Nie udało się ustalić, czy skład tej Komisji spełnia wymogi w/w *Rozporządzenia* odnoszące się do obecności (nie mniej niż 30%) diagnostów laboratoryjnych ze stopniem naukowym co najmniej doktora, niebędących nauczycielami w danej jednostce szkolącej.

W oparciu o dane zawarte w „Raportcie samooceny” i rozmowy przeprowadzone w czasie wizyty trudno jest ocenić wiarygodność i przejrzystość stosowanego systemu oceny. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że we wszystkich 3 zakończonych edycjach „Zawodowego kształcenia w zakresie analityki medycznej”, 100% słuchaczy uzyskało świadectwo zaliczenia tych trudnych studiów, można przypuszczać, że system ocen jest raczej liberalny.

Jednostka szkoląca nie prowadzi hospitacji zajęć, ani systematycznych badań ankietowych, umożliwiających uczestnikom tych studiów, ocenę dostępności i skuteczności systemu oceny osiągniętych efektów kształcenia. Nie udało się też pozyskać „zwrotnej” informacji na ten temat od słuchaczy studiów podyplomowych. Należy zauważyć, iż system monitorowania losów absolwenta studiów podyplomowych na rynku pracy również nie został jeszcze wdrożony.

Ocena końcowa 3 kryterium częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Jednostka, za pośrednictwem Wydziału Lekarskiego GUMed, umożliwiała uzyskanie zaawansowanej wiedzy naukowej oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych na najwyższym poziomie. W ten sposób zapewnia przygotowanie do pracy badawczej, a także umożliwia uzyskanie stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk farmaceutycznych. Pożądane byłoby wdrożenie systemu weryfikującego i potwierdzającego osiągnięcie efektów kształcenia, w tym kwalifikacji doktoranta w zakresie nowoczesnych metod i technik prowadzenia zajęć dydaktycznych. Doktoranci

pozytywnie oceniają warunki stwarzane przez Wydział do prowadzenia badań naukowych w dziedzinie nauk farmaceutycznych, jak również kompetencje kadry naukowo-dydaktycznej.

2) Wydział prowadzi kształcenie podyplomowe z „Farmacji przemysłowej” w ścisłej współpracy z partnerami zewnętrznymi, dla potrzeb których studia te zasadniczo są uruchamiane, a sposób realizacji tego kształcenia w pełni umożliwia osiągnięcie efektów odpowiadającym potrzebom rynku farmaceutycznego.

Studia podyplomowe w zakresie analityki medycznej stanowią raczej skróconą ścieżkę dostępu do zawodu diagnosty laboratoryjnego, niż odpowiedź na rzeczywiste zapotrzebowanie rynku pracy. Nieaktualna podstawa programowa w powiązaniu z brakiem struktur zapewnienia jakości kształcenia w zakresie doskonalenia programu i analizy osiąganych efektów, stwarza ryzyko niepełnych możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia, niezbędnych w zawodzie diagnosty laboratoryjnego.

3) W procesie określania oraz weryfikacji efektów kształcenia na studiach podyplomowych „Farmacja przemysłowa” istotny udział mają zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. W przypadku programu „Analityka medyczna” interesariusze zewnętrzni nie uczestniczą jak dotychczas w procesie określania efektów kształcenia, ich osiągania oraz weryfikacji, a także oceny jakości kształcenia prowadzonego na tych studiach.

4) W obowiązującym dotychczas programie studiów doktoranckich i podyplomowych nie stosowano punktacji ECTS. W ramach aktualnie prowadzonych prac Komisji ds. Planów i Programów Studiów Doktoranckich, a także Rady Programowej Studiów Podyplomowych z „Farmacji przemysłowej”, czynione są starania do wprowadzenia systemu ECTS. Brak jest informacji o takich pracach ze strony jednostki prowadzącej kształcenie podyplomowe w ramach „Zawodowych studiów w zakresie analityki medycznej”.

5) Jednostka stosuje wiarygodny, przejrzysty i powszechnie dostępny dla doktorantów system umożliwiający ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia na studiach doktoranckich, weryfikowany dużą aktywnością badawczą i publikacyjną. Weryfikacja efektów kształcenia na studiach podyplomowych z „Farmacji przemysłowej” jest nadzorowana przez Radę Programową Studiów Podyplomowych i wydaje się bardziej przejrzysta niż w przypadku „Zawodowych studiów w zakresie analityki medycznej”, gdzie całkowity brak „odsiewu” słuchaczy może świadczyć o zbyt liberalnym systemie weryfikacji efektów kształcenia.

4. Zasoby kadrowe, materialne i finansowe posiadane przez jednostkę mające służyć realizacji zakładanych celów strategicznych i osiągnięcia efektów kształcenia

Kadra Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego składa się łącznie ze 114 nauczycieli akademickich, w tym 13 profesorów tytularnych, 16 ze stopniami naukowymi doktora habilitowanego, 60 doktorów i pozostałych nauczycieli akademickich, bez stopnia naukowego. W ostatnich 5 latach, liczba profesorów i doktorów habilitowanych utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Wzrosła natomiast o 8 liczba pracowników ze stopniem naukowym doktora. Warto podkreślić, że w każdym przypadku tytuły profesora oraz stopnie naukowe doktora habilitowanego nadane

zostały w dziedzinie i dyscyplinie – nauki farmaceutyczne. Władze Jednostki starają się dobierać kadre w taki sposób, aby w jak największym stopniu bazować na absolwentach kierunku farmacja. Szczególnie widoczne jest to w grupie pracowników samodzielnych, gdzie farmaceuci stanowią ok. 80%.

Szczegółowa analiza rozwoju kadry w Jednostce wykazuje np., że wyłączając rok 2007, w którym zakończono 7 habilitacji, przeciętnie rocznie 2 – 3 osoby uzyskują stopień naukowy doktora habilitowanego. Mając na uwadze systematyczny rozwój kadry dydaktyczno – naukowej Jednostki należy zaznaczyć, że Władze Wydziału optymistycznie spoglądają na najbliższą przyszłość zakładając, że w okresie 5 lat stopnie naukowe doktora uzyska 35 – 40 osób oraz zakończonych zostanie około 17 przewodów habilitacyjnych. Na tej podstawie, wg planów Władz Wydziału, uwzględniając przejście 5 samodzielnych pracowników naukowych na emeryturę, liczba doktorów habilitowanego oraz profesorów tytularnych wzrośnie o 8 osób i wyniesie 37, tj. więcej niż obecnie.

Powyższe założenia Władz Wydziału oparte są o politykę kadrową polegającą m.in. na promowaniu najzdolniejszych i pracowitych młodych nauczycieli akademickich aby przed ukończeniem 35 roku życia uzyskali stopień naukowy doktora habilitowanego. Sprzyja temu również istotny wzrost liczby uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich, z 15 (2006/2007) do 37 obecnie, bowiem wielu z nich planuje karierę nauczyciela akademickiego.

Wspierająca rozwój kadry dydaktyczno – naukowej polityka Władz Wydziału odniosła już pewien sukces o czym świadczy następujący fakt: w latach 2006-2010 habilitowało się w Jednostce 12 osób, tj. 2,5-krotnie więcej niż w okresie 2001-2005r.

Kolejnym czynnikiem mającym korzystny wpływ na politykę kadrową Jednostki jest szeroka współpraca z akademickimi ośrodkami na świecie, ale nie tylko, bowiem żywe są także kontakty naukowe z krajowymi uczelniami oraz z przemysłem farmaceutycznym. Dobrym przykładem świadczącym o dbałości o rozwój młodych pracowników naukowych jest możliwość skierowania ich, w tym studentów i „postdoków” do Beckman Institute for advanced Science and Technology, University of Illinois, Urbana – Campaign, Illinois, USA.

Nie można także pominąć w tych rozważaniach zasady sprzyjania tworzeniu zespołów badawczych przez młodych samodzielnych pracowników – nauczycieli akademickich, najczęściej w ich macierzystych Katedrach/Zakładach.

Warto jeszcze zwrócić uwagę na przedsięwzięcia Władz Jednostki polegające na wspieraniu najlepszych studentów, zainteresowanych udziałem w zespołach badawczych Katedr/Zakładów (Koła Naukowe), czego dowodem są liczne publikacje oraz częste wyjazdy, z prezentacjami, na krajowe i zagraniczne sympozja naukowe.

W polityce kadrowej Jednostki nie można także nie zauważyć tzw. „doktoratów przemysłowych”, tj. wykorzystania współpracy Jednostki z zakładami przemysłu farmaceutycznego do doktoryzowania ich pracowników oraz wykorzystania aparatury laboratoriów przemysłowych przez doktorantów Wydziału. Przykład ten ma podwójne znaczenie i jest nie tylko ilustracją współpracy pomiędzy Jednostką reprezentującą „naukę” i gospodarką ale również możliwością rozwoju kadry, w szczególności pogłębiania umiejętności i kompetencji społecznych.

Podsumowując tę część opracowania należy podkreślić, że **polityka kadrowa Jednostki jest spójna, ponieważ przyczynia się do rozwoju kwalifikacji naukowych i dydaktycznych nauczycieli akademickich, doktorantów oraz studentów – szczególnie członków kół naukowych; jest także sposobem osiągnięcia założonych efektów kształcenia ponieważ stanowi drogę do doskonalenia kadry naukowo – dydaktycznej, doktorantów oraz części studentów.**

Liczba nauczycieli akademickich Jednostki (114 osób), w porównaniu do liczby studentów (898), nie odbiega od innych Wydziałów Farmaceutycznych w Polsce i umożliwia pełną realizację programu kształcenia farmaceutów oraz analityków medycznych. Nie można także zapomnieć, że poza nauczycielami akademickimi Jednostki również kadra innych Wydziałów GUM – Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii oraz Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej bierze udział w kształceniu studentów farmacji i analityki medycznej.

Zajęcia dydaktyczne na studiach doktoranckich prowadzone są przez pracowników Biblioteki Głównej oraz trzech wymienionych wydziałów Uczelni. Specjalności nauczycieli akademickich pokrywają się z obszarami wiedzy realizowanych przez nich zajęć na studiach III stopnia. Na Uczelni obowiązuje system okresowych ocen pracowników. Z rozmowy z doktorantami wynika, że wysoko oceniają oni poziom merytoryczny osób prowadzących zajęcia w ramach programu studiów doktoranckich.

Opinia studentów na temat zasobów kadrowych Jednostki jest zdecydowanie pozytywna. Studenci pozytywnie oceniają kompetencje kadry dydaktycznej, pod kątem prowadzonych zajęć dydaktycznych, dostosowania do specyfiki oferowanych studiów oraz zapewniania przez nią efektywnego osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Zwracają jednak uwagę na brak możliwości oceny szczegółowej w przypadkach, gdy któryś z nauczycieli nie spełnia tych wymagań. Uruchomienie właściwego procesu ankietyzacji studenckiej z analizą wyników ankiety i jej upublicznieniem oraz pełniejsze konsultacje z przedstawicielami studentów na poziomie katedr, mogą być odpowiedzią na to zapotrzebowanie studentów.

Warte odnotowania w raporcie jest zdanie studentów kierunku „farmacja” o Katedrze i Zakładzie Farmacji Stosowanej, którzy entuzjastycznie wypowiadali się o prowadzonych tamże zajęciach, a także o profesjonalizmie i życzliwości pracujących nauczycieli akademickich, stawiając ich za wzór do naśladowania, jeśli chodzi o właściwie podejście do procesu dydaktycznego

W ramach wniosku „*Podwyższenie jakości kształcenia farmaceutów poprzez unowocześnienie wyposażenia laboratoriów naukowo-dydaktycznych Wydziału Farmaceutycznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego*”, złożonego do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego, w 2010 roku WF z OML uzyskał dotację na aparaturę badawczą na łączną kwotę ok. 4 mln zł. Wydział ma również w planach dobudowanie nowego budynku, w skład którego ma wchodzić Naukowe Centrum Badawcze.

Z przeprowadzonej z doktorantami rozmowy wynika, że infrastrukturę dydaktyczną i naukową oceniają oni jako adekwatną do potrzeb. W przypadkach, gdy część doświadczalna prowadzonej pracy badawczej wymaga specjalistycznego sprzętu, którego nie posiada Wydział, to opiekunowie/promotorzy podejmują współpracę z innymi jednostkami naukowymi, posiadającymi odpowiednią aparaturę. Doktoranci pozytywnie wypowiadali się

o udzielanym im w tym zakresie wsparciu. Mają oni również zapewniony dostęp do wszelkiego rodzaju pomocy dydaktycznych. Z zasobów biblioteki mogą korzystać na takich samych zasadach jak pracownicy naukowo- dydaktyczni oraz mają dostęp do baz pełno tekstowych, także z prywatnych komputerów.

Studenci obu kierunków studiów prowadzonych w wizytowanej Jednostce dostrzegają i doceniają zmiany infrastrukturalne, jakie zachodzą w budynkach i pomieszczeniach Wydziału. Wciąż jednak wielką bolączką jest praca na wysłużonym sprzęcie laboratoryjnym, który nie jest w ogóle używany w przedsiębiorstwach związanych z oboma kierunkami. Studenci mają poczucie, że korzystają ze sprzętu, który nie przyda się im w pracy zawodowej, bowiem nigdy nie zetkną się z takim wyposażeniem np. w przemyśle i laboratoriach specjalistycznych. Jednocześnie mają miejsce przykre dla studentów sytuacje, ponieważ nie są oni dopuszczani do użytkowania nowego, zakupionego przez Jednostkę sprzętu, co jest tłumaczone lękiem przed ewentualną awarią z winy studenta. Należy przypomnieć, że zaznajomienie się z nowoczesnym sprzętem podczas studiów jest dla absolwenta ważną sprawą mającą, szczególne znaczenie podczas poszukiwania zatrudnienia i dokumentowania swoich umiejętności.

Godziny otwarcia Wydziałowej Biblioteki są według studentów zbyt krótkie, a funkcjonujący w niej system rezerwacji jest przestarzały. Zbyt mało jest również najbardziej przydatnych książek i skryptów. Studenci analityki medycznej zgłosili również drobny, lecz uporczywy problem braku rękawiczek jednorazowych na zajęciach, na których muszą pracować z materiałem biologicznym.

Podczas wizytacji stwierdzono, że w strukturze administracyjno-finansowej GUMed Dziekani Wydziałów nie posiadają samodzielności finansowej. W Raporcie samooceny podano informację, że (rok 2010) GUMed przeznaczył na bazę dydaktyczną - wyposażenie bibliotek i laboratoriów studenckich około 23,44% ogólnych nakładów przeznaczonych na budownictwo, modernizację, zakupy środków trwałych, z czego na biblioteki przypada około 0,02%, a na laboratoria studenckie około 23,42%. Fundusz Pomocy Materialnej Studentów stanowi około 5,55% poniesionych przez Uczelnię kosztów ogólnych a działalność dydaktyczna około 76,7% oraz działalność badawcza około 10,8% kosztów.

Władze Dziekańskie Jednostki wykazują duże zaangażowanie w pozyskanie funduszy na realizację nowych inwestycji związanych dydaktyką i działaniami projakościowymi, bądź ze środków ogólnouczelnianych lub z dochodów własnych Wydziału Farmaceutycznego (szkolenia podyplomowe) jak i ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego (RPO). Jako przykłady działań prowadzonych w ramach uzyskanych funduszy można wymienić: systematyczne doskonalenie wyposażenia komputerowego i multimedialnego w salach wykładowych, remonty sal wykładowych i otoczenia, zakup wyposażenia pracowni chemicznych.

W roku 2011 została znacząco wzmocniona i unowocześniona baza aparaturowa Jednostki w wyniku realizacji grantu z RPO, o wartości ok. 4 mln. zł, o którym mowa wyżej. Największą inwestycją w ostatnim czasie, finansowaną ze środków ogólnouczelnianych, było wykonanie termomodernizacji i elewacji wszystkich skrzydeł budynków Wydziału Farmaceutycznego. Obecnie trwają prace i starania o pozyskanie środków na dobudowanie nowego budynku (nowe skrzydło od strony zachodniej), w którym będzie między innymi zlokalizowana nowoczesna czytelnia wydziałowa, supernowoczesna stołówka oraz segmentowa aula wykładowa.

Cele strategiczne Jednostki są częścią strategiczną GUMed. Na pierwszym miejscu określono je jako: „*Najlepsze przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu*”. Rozwinięcie tego celu strategicznego przedstawiono w Raporcie Samooceny stwierdzając: „*W kluczowym obszarze uczelni, jakim jest dydaktyka, za najważniejsze uznajemy osiągnięcia jakościowej przewagi nad innymi uniwersytetami medycznymi (w przypadku WF z OML GUMed – nad wydziałami innych uczelni)*”. W konkluzji Władze Jednostki dążą, aby studenci „*osiągnęli zakładane efekty kształcenia*” i aby „*w jak największym stopniu byli przygotowani do zawodu farmaceuty i analityka medycznego*”. Władzom Wydziału zależy na potwierdzeniu tego celu poprzez „*postrzeganie przez otoczenie absolwentów naszego wydziału, jako najlepiej przygotowanych do pracy zawodowej*” oraz „*stwierdzenie, czy absolwenci WF z OML GUMed są najbardziej pożądani, jako potencjalni kandydaci do pracy przez prestiżowe ośrodki, instytucje w kraju i zagranicą*”.

Osiągnięcie przyjętych efektów kształcenia ma zostać zapewnione dzięki „*wdrożeniu zmodyfikowanego modelu kształcenia studentów WF z OML*” oraz „*wdrożenie mechanizmów oceny procesu dydaktycznego*”. Nie wnikając w dalsze, interesujące, szczegółowe opisy ilustrujące, jak osiągnąć ten szczytny cel, podkreślono potrzebę „*stworzenia systemu precyzyjnych procedur ewaluacji i realizacji procesu dydaktycznego*”. Ten bardzo ambitny cel jest w praktyce trudny do weryfikacji, tym bardziej, że w GUMed, co stwierdził Zespół Wizytujący, brak procedur umożliwiających potwierdzenie osiągnięcia złożonego i ze wszech miar bardzo interesującego celu strategicznego.

Poza wymienionym I celem strategicznym GUMed/Wydziału Farmaceutycznego, pozostałe dotyczą m.in. „*współpracy z otoczeniem społeczno gospodarczym*”, „*uzyskanie przez szpitale kliniczne podległe GUMed wiodącej pozycji w kraju*” oraz „*Stworzenie przyjaznego i motywującego miejsca pracy*” są spójne i bardzo ambitne; ich wspólnym mianownikiem jest jakość– kształcenia, świadczonych usług, miejsca pracy.

Z punktu widzenia polityki finansowej Jednostki realizacja oraz ocena tego i innych zadań projakościowych, do czego powinien zostać wykorzystany wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, po jego udoskonaleniu oraz przebudowie, nie powinien stanowić problemu w ewaluacji tego przedsięwzięcia

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Polityka kadrowa jest realizowana zgodnie z planem, o czym świadczy rozwój kadry, w szczególności rosnąca liczba habilitacji. Jednostka zapewnia obsadę stanowisk kierowniczych kadrami o wysokich kompetencjach naukowych i zawodowych. Doktoranci oraz studenci (członkowie kół naukowych), korzystają z nowoczesnej i najnowocześniejszej aparatury wykorzystywanej do prowadzenia badań naukowych.

2) Systematycznie doskonała infrastruktura dydaktyczna i naukowa jest prawidłowo dopasowana do profilu realizowanych badań oraz kształcenia studentów.

3) W polityce finansowej uwzględniono realizację celów strategicznych, na co są przeznaczone środki z zasobów własnych oraz ze środków zewnętrznych, np. programów europejskich.

5. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę

Ocena spójności obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych prowadzonych badań naukowych z realizowanym kształceniem i ich wpływu na osiągnięte efekty kształcenia. Ocena stopnia udziału doktorantów i studentów w prowadzonych badaniach naukowych. Ocena możliwości realizowania przez doktorantów samodzielnych badań naukowych, także poza jednostką prowadzącą studia doktoranckie.

Badania naukowe prowadzone są we wszystkich jednostkach Wydziału, tj. w 15 Katedrach, w tym Katedrze Analityki Klinicznej, Zakładzie Chemii Klinicznej, Zakładzie Medycznej Diagnostyki Laboratoryjnej oraz Zakładzie Terapii Monitorowanej i Farmakokinetyki, przypisanych Oddziałowi Medycyny Laboratoryjnej. Kierownikami 11 Katedr są profesorowie tytularni; pozostałych doktorzy hab. (prof. nadzw.); w przypadku 5 Zakładów 3 jednostkami kierują profesorowie a pozostałymi doktorzy habilitowani.

Integralną część struktury organizacyjnej Wydziału stanowią także: Biblioteka, Apteka Szkoleniowa, Studium Nauczania Matematyki i Informatyki oraz Ośrodek Szkolenia Podyplomowego Wydziału Farmaceutycznego, którym kieruje samodzielny pracownik naukowy (dr hab.).

Tworzące wizytowany Wydział jednostki organizacyjne w pełni odzwierciedlają realizowane 2 kierunki studiów (farmacja, analityka medyczna).

Dorobek naukowy jednostek organizacyjnych Wydziału za lata 2007-2012 (październik), mierzony sumaryczną wartością IF, wynosi: 1150,983 (średnia roczna wartość – 192,805). Istotnym źródłem informacji naukowych o jednostce jest uzyskany od Dziekana Wydziału Załącznik 1. (*Wybrane sumaryczne dane przedmiotu aplikującego za okres 2007-2011*) wraz z Załącznikiem 2. (*Osiągnięcia naukowe każdej z jednostek naukowych wchodzących w skład podmiotu aplikującego*) – lista opublikowanych prac naukowych przez pracowników jednostki zamieszczonych w pierwszym Q1 (25% listy) czasopism o największym IF (2010 Journal Citation Reports dla danego obszaru nauki). Zawarte w nim zestawienie obejmuje 144 publikacje, jakie ukazały się w 79. czasopismach naukowych, zestawione wg kolejności wartości IF. Warto w tym miejscu podkreślić wartości IF pierwszych 3 publikacji – 33.036 (Chem. Rev.,2007), 11.680 (Am. J. Hum. Genet.,2008), 10,558 (Blood, 2007).

Liczba cytowań publikacji za lata 2007-2011 – całego dorobku naukowego Wydziału wynosi 4977, z uwzględnieniem cytowań książek – 5152.

Poziom prac publikowanych w 79, głównie renomowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym, jak np. Eur. J. Med. Chem. (8), J. Chromatogr. A (8), J. Pharm. Sci. (6), J. Chromatogr. B (5), Dalton Trans.(5), Antimicrob. Agents Chemother. (5), Electrophoresis (5), Obes. Surg. (4), J. Inorg. Bioch. (4), J. Clin. Pharmacol. (3), jest bardzo wysoki, na światowym poziomie. Oznacza to, że kadra naukowa Wydziału rozwiązuje problemy badawcze będące przedmiotem zainteresowań wielu wiodących ośrodków akademickich na świecie. Potwierdzeniem powyższego stwierdzenia, odnoszącym się do poziomu badań naukowych oraz efektywności publikacji, jest wiodąca pozycja jednostki nie tylko wśród Wydziałów Farmaceutycznych w Polsce, ale również i przede wszystkim 3. miejsce w grupie 61. wydziałów i instytutów medycznych (ranking Komisji Badań na Rzecz Rozwoju Nauki Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – 2010 r).

Tematyka prowadzonych przez jednostkę badań naukowych w pełni koresponduje z realizowanymi na Wydziale kierunkami studiów: farmacja i analityka medyczna, co odzwierciedla się także np. w problematyce prac magisterskich oraz rozpraw doktorskich. Na szczególną uwagę zasługują badania optymalizacji farmakoterapii z wykorzystaniem genomiki, metabolomiki oraz proteomiki.

W ocenie naukowej jednostki nie można pominąć Komunikatu nr 19 MNiSW z dnia 30.09.2010r., w którym uwzględnia się tzw. wskaźnik efektywności naukowej, plasujący Wydział na 1 miejscu wśród pozostałych Wydziałów Farmaceutycznych w Polsce. Najwyższym uznaniem osiągnięć naukowych jednostki jest nadanie Wydziałowi statusu Krajowego Ośrodka Wiodącego (KNOW).

Rezultaty badań naukowych pracowników jednostki są wykorzystywane w praktyce, o czym świadczą np. uzyskane patenty, w tym międzynarodowe – Białoruś, BY 9490; 04.04.2007 *Method for the production of stable pharmaceutical form of palitaxel*; Czechy CZ 300836, 08.07.2009; *Zpusob pripravu stabilni farmaceuticke formy palitaxelu*; ponadto liczba zgłoszonych patentów w trakcie oceny wynosi 14.

Łączenie osiągnięć naukowych nauczycieli akademickich Wydziału z praktyką i ich transfer do przemysłu farmaceutycznego był oraz jest mocną stroną jednostki. Świadczą o tym wspólne badania wykonywane w laboratoriach Wydziału oraz np. w zakładach Polfarma S.A. w Starogardzie Gdańskim. Szczególną rolę odgrywa w tym przypadku Katedra i Zakład Farmacji Stosowanej, w której opracowywane są oryginalne i/lub unowocześnione procesy technologiczne owocujące nowymi postaciami leków dostępnych w krajowym i zagranicznym leczeniu.

Znaczące osiągnięcia naukowe jednostki są m.in. rezultatem pozyskiwania funduszy na rosnące koszty realizacji projektów; aby utrzymać wysoką pozycję jednostki konieczne jest podążanie za liczącymi się ośrodkami akademickimi na świecie poprzez doskonalenie wyposażenia laboratoriów i specjalistycznych pracowni. Lista uzyskanych przez Wydział grantów naukowych, przyznawanych w Programach Ramowych Unii Europejskiej – European Research Council i in.. – obejmuje:

1. CEEPUS (Środkoeuropejski Program Studiów Uniwersyteckich) PL – 0130-03/04 „*Edukacja w zakresie metod separacyjnych stosowanych w środowiskowych analizach związków organicznych*” – Gdański Uniwersytet Medyczny – współkoordynator projektu.
2. Polish – Flemish bilateral scientific and technological cooperation “*Study of the prediction possibilities concerning membrane passage*”.
3. Polish – Italy bilateral scientific and technological cooperation “*Separation platform for the proteome analysis based on chemometrics data analysis*”.
4. The FUGE (Functional Genomics in Norway) programme “*Biomarker array for the diagnosis of breast cancer*”.

Współpraca naukowa w wymienionych projektach, poza ocenianą jednostką, obejmuje uniwersytety z Niemiec, Czech, Austrii, Węgier, Włoch, Norwegii.

Mając na uwadze doskonalenie bazy dydaktyczno-naukowej jednostki Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał środki (1 mln 208 tys. PLN) jako dotację docelową na dofinansowanie inwestycji pn. „*Laboratorium badawczo – rozwojowe analizy leków w Katedrze Biofarmacji i Farmakodynamiki*”. Zakończona inwestycja (2009 r.) przyczyniła się

do powstania laboratorium o najwyższych standardach, umożliwiające prowadzenie badań na poziomie porównywalnym z najlepszymi placówkami akademickimi na świecie. Aparatura badawcza (~4mln PLN) zakupiona została z grantu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego (2010 r.), w ramach dotacji na „*Podwyższenie jakości kształcenia farmaceutów poprzez unowocześnienie wyposażenia laboratoriów naukowo-badawczych*”.

Na uwagę zasługuje również uzyskany projekt Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej (FNP) TEAM (edycja VII, projekt nr 148), umożliwiający promowanie najzdolniejszych młodych pracowników; 14 osób z tej grupy zatrudnionych jest na 4 lata, z wyłączeniem magistrantów, skierowanych zostanie na co najmniej 12- miesięczny staż naukowy w Beckman Institute for Advanced Science and Technology of Illinois (Urbana – Champaign).

Liczba uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich w jednostce wynosi 37 osób, co oznacza, że w porównaniu do roku akademickiego 2006/2007 (15), wzrosła ponad dwukrotnie. Ta optymistyczna informacja spowodowana jest dążeniem absolwentów do podnoszenia swoich kwalifikacji i zwiększenia możliwości zatrudnienia w przemyśle farmaceutycznym lub zapoczątkowania kariery naukowej nauczyciela akademickiego.

Znacząca poprawa bazy naukowej jednostki, polegająca na wzbogaceniu laboratoriów i pracowni specjalistycznych poprzez zakup aparatury nowej generacji, stwarza magistrantom oraz doktorantom możliwości prowadzenia badań na wysokim poziomie. Ponadto do ich dyspozycji są wszystkie laboratoria naukowe oraz pracownie dydaktyczne przypisane poszczególnym jednostkom organizacyjnym (Katedry, Zakłady) Wydziału, w tym Centrum Naukowo Badawcze Medycyny Laboratoryjnej, Apteka Szkoleniowa oraz Ogród Roślin Leczniczych i np. laboratoria firmy farmaceutycznej Polfarma S.A.

Doktoranci mają również dostęp do serwisu extranetowego Uczelni i zamieszczonych w nim informacji Kolegium Studiów Doktoranckich. Po przystąpieniu GUMed do projektu eduroam (Education Roaming) doktoranci mogą korzystać z komputerowej sieci bezprzewodowej na terenie Uczelni lub za pośrednictwem serwera Proxy również z komputerów domowych.

Na podstawie listy – *Publikacje Wydziału Farmaceutycznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego za lata 2007- 2012*, których autorami/współautorami są uczestnicy stacjonarnych studiów doktoranckich – ustalono, że udział doktorantów w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych jest imponujący; publikacje oraz komunikaty obejmują łącznie 598 pozycji; liczba prac naukowych jakie ukazały się tylko w czasopiśmie z listy filadelfijskiej wynosi 90; średnia roczna wartość IF – 32,134.

Publikacje badawcze doktorantów są finansowo wspomagane ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz własnych Uczelni; 2 doktorantki zostały nagrodzone stypendiami „InnoDoktorant” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Realizacja programów badań doktorantów nie ogranicza się wyłącznie do korzystania z bardzo dobrze wyposażonych laboratoriów i pracowni specjalistycznych jednostki, bowiem szeroko zakrojona współpraca z akademickimi ośrodkami w kraju i zagranicą umożliwia prowadzenie badań, jak np. Krijie Universiteit w Brukseli, Università Degli Studi di Perugia, Uniwersytety w Madrycie, Atenach, Monachium, USA i in. Doktoranci mogą również kontynuować swoje badania w ramach stażu podoktorskiego, np. w latach 2005-2008 w School of Pharmacy and Pharmaceutical Sciences University at Buffalo, USA; w latach 2008

– 2011 3 doktorów przebywało na stażu podoktoranckim w Uniwersytecie Ludwiga Maksymiliana w Monachium.

W ramach programu międzynarodowego LLP/Erasmus i CEEPUS II w latach 2007-2010 6 doktorantów doskonalilo swoje umiejętności prowadzenia badań w ośrodkach zagranicznych. Podobnie studenci – członkowie 9 kół naukowych działających w jednostce, poza badaniami prowadzonymi w swoich macierzystych Katedrach/Zakładach, uczestniczyło w konferencjach naukowych w kraju (14) i za granicą (3). Łącznie studenci przedstawili podczas konferencji 31 naukowych plakatów. Członkowie kół naukowych są współautorami 87 publikacji, z czego 39 ukazało się w cenionych czasopismach zagranicznych, w tym posiadających IF. Pozostałe prace (48) wydrukowano w polskich specjalistycznych czasopismach.

W materiałach, które wykorzystano do opracowania tej części Raportu nie napotkano informacji na temat istnienia kół naukowych w jednostkach organizacyjnych Wydziału realizujących część programu przyporządkowaną kierunkowi studiów analityka medyczna.

Działalność naukowa nauczycieli akademickich Wydziału jest często wyróżniana prestiżowymi nagrodami, jak np laur 2 edycji rządowego programu „TOP 500 Innovators”, wybór na członka zagranicznego Akademii Nauki i Sztuki Wojwodiny (VANU) 2010, plakat nagrodzony na światowym symposium Metabolomeeting 2008, wyróżnienie za recenzje manuskryptów J. of Chromatography B *Top Refere*, 7th Balaton Symposium *Best Poster Award*, Childrens Tumor Foundation (research grant) *Young Investigator Award*, czy finalista *Avensis Pharma Excellence in Renal Research Award*.

Lista nauczycieli akademickich jednostki autorów monografii naukowych o międzynarodowym zasięgu (podano tytuły i wydawcę) – łącznie 28 pozycji, obejmuje 28 profesorów oraz doktorów habilitowanych. Charakteryzując kadre – nauczycieli akademickich jednostki, nie można pominąć ich funkcji redaktorów czasopism z tzw. listy filadelfijskiej (Formal Citation Reports – 7 osób, 19 tytułów czasopism).

Oceniana Jednostka jest uczestnikiem 8 międzynarodowych konsorcjów naukowych lub międzynarodowych sieci naukowych.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego wyróżniająco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Bardzo wysoki poziom działalności naukowej, potwierdzony publikacjami w specjalistycznych, wiodących czasopismach naukowych o dużym współczynniku IF, obejmuje kierunki prac badawczych Wydziału (farmacja, analityka medyczna); duża liczba projektów badawczych finansowanych m.in. przez UE, znaczący udział doktorantów oraz studentów (koła naukowe) w badaniach naukowych.

6. Uczestniczenie jednostki w krajowej i międzynarodowej wymianie studentów, doktorantów, pracowników naukowych i dydaktycznych oraz współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami akademickimi, a także z przedsiębiorstwami i instytucjami

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej posiada szeroko rozwiniętą współpracę międzynarodową z wieloma ośrodkami akademickimi w Europie i w innych częściach świata, np. w USA, co zostało dokładnie opisane w punkcie 3 Raportu Samooceny. W latach 2007-2012 Wydział współpracował i nadal współpracuje z wieloma podmiotami, np. w ramach projektu CEEPUS II (7 instytucji partnerskich) – liczba osób uczestniczących – 20; CEEPUS III – 2012, obejmuje współpracę międzyuczelnianą (Uniwersytet w Brukseli) – 11 osób; CEEPUS III – 2012 – (5 instytucji, 15 osób); LLP/ERASMUS – 2007–2012 (13 jednostek, 16 osób); umowa bilateralna – Lithuanian University of Health Sciences – 2011-2015.

We współpracy międzynarodowej Wydziału, w ramach projektów CEEPUS II i CEEPUS III oraz LLP/Erasmus, uczestniczyło 62 nauczycieli akademickich oraz 28 podmiotów – ośrodków akademickich. Ponadto poszczególne jednostki organizacyjne Wydziału (Katedry, Zakłady) – łącznie 10 jednostek, współpracuje z 44 uniwersytetami europejskimi i amerykańskimi.

Na podstawie szczegółowej analizy zakresu współpracy międzynarodowej Katedr/Zakładów Wydziału wyróżnić można 2 obszary: nauka i dydaktyka.

Katedra i Zakład Farmacji Stosowanej i Uniwersytet Medyczny w Kaunas, Litwa oraz Uniwersytet Martin Luther w Halle, Niemcy – współpraca obejmuje dydaktykę; treści nauczania w zakresie wybranych zagadnień biochemii medycznej są przedmiotem wspólnych zainteresowań Zakładu Terapii Monitorowanej i Farmakogenetyki z Uniwersytetem w Glasgow; doktoranci Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki współpracują w zakresie swojej pracy doktorskiej z kilkoma ośrodkami akademickimi- Baltimore, Buffalo (USA), Bruksela, Hiszpania; są również przyjmowani na staże podoktorskie; magistranci Katedry Biologii i Botaniki Farmaceutycznej wykonywali swoje prace na uniwersytecie w Uppsali. W latach 2007-2010 w ramach programu LLP/ERASMUS i CEEPUS II 62 studentów Wydziału uczestniczyło w zajęciach dydaktycznych oraz część z nich korzystała z laboratoriów zagranicznych uniwersytetów realizując badania wchodzące w zakres prac dyplomowych; natomiast tylko 3 studentów – obcokrajowców, zapoznało się z realizacją programu kształcenia studentów farmacji w GUMed.

Współpraca naukowa Wydziału z zagranicznymi uniwersytetami objęła najważniejsze kierunki badań prowadzonych w jednostce, ale również miała wpływ na proces dydaktyczny umożliwiając jego systematyczne doskonalenie w zakresie wzbogacania oferty realizowanych ćwiczeń laboratoryjnych i w pracowniach specjalistycznych, np. wykonywanie części doświadczalnych prac dyplomowych. Podobny pogląd można wyrazić o doktorantach wykonujących w zagranicznych laboratoriach uniwersyteckich fragmenty swoich dysertacji doktorskich.

Udział doktorantów i studentów w prowadzonych badaniach naukowych, w laboratoriach poza jednostką jest istotny dla procesu kształcenia, sprzyja bowiem nabywaniu dodatkowego doświadczenia i umiejętności w rozwiązywaniu opracowywanych przedsięwzięć. Ponadto członkowie poszczególnych zespołów badawczych mają okazję zapoznania się z organizacją i pracą w zagranicznych laboratoriach uniwersyteckich.

Uczestnictwo doktorantów w realizacji programów badań wpływa także na powiększeniu ich dorobku naukowego, bowiem są oni współautorami publikacji ukazujących się niemal wyłącznie w czasopiśmie z listy filadelfijskiej. Korzyścią jest również możliwość uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych ze studentami.

W ramach wymiany międzynarodowej 5 doktorantów z zagranicznych ośrodków akademickich realizowało swoje badania korzystając z bazy dydaktyczno-naukowej Wydziału.

Naukowa współpraca międzynarodowa Wydziału z ponad 40 ośrodkami akademickimi w Europie i USA rozwija się dynamicznie; obejmuje realizację projektów badawczych, kształcenie studentów, doktorantów wraz z kadrami dydaktyczną.

Podstawę współpracy międzynarodowej stanowi uczestnictwo Jednostki w programach CEEPUS II (2007-2010), CEEPUS III, z współpracą międzyuczelnianą (2012), LLP/Erasmus (2007-2012) oraz umowa bilateralna (2011-2015) z Lithuanian University of Health Sciences.

W poszczególnych projektach CEEPUS II współpracowały Uniwersytety z Austrii, Czech, Węgier, Słowacji, Rumunii oraz 2 polskie (Toruń, Łódź); CEEPUS III – uniwersytety Bośni i Hercegowiny, Serbii, Węgier; LLP/Erasmus – łącznie 13 podmiotów.

Przykładem innych działań Wydziału służących internacjonalizacji procesu kształcenia jest zapraszanie doświadczonych nauczycieli akademickich z ośrodków zagranicznych, którzy podczas pobytu w jednostce przekazują podczas organizowanych spotkań o charakterze szkoleń najnowsze osiągnięcia w obszarach wiedzy, stanowiących wspólne zainteresowanie obu stron; wykładowcami byli m.in. profesorowie Uniwersytetu w Pardubicach (Czechy) oraz Uniwersytetu w Bratysławie (Słowacja).

W ramach projektu CEEPUS Wydział odwiedzili profesorowie Uniwersytetu Cluj – Napoca (Rumunia) oraz Uniwersytetu w Bratysławie.

Wizyty wymienionych nauczycieli akademickich były okazją do dyskusji z doktorantami oraz podczas zebrań naukowych na Wydziale, z szerokim gronem nauczycieli akademickich, w szczególności z zespołami Katedr/Zakładów – Host Institutions.

Najlepszą ilustracją roli współpracy krajowej i międzynarodowej jednostki z ośrodkami akademickimi i jej wpływu na kształcenie i działalność naukowo-badawczą są publikacje z uwzględnieniem autorstwa/współautorstwa doktorantów oraz studentów -członków kół naukowych. Dorobek ten opublikowany jest w większości w cenionych czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej (doktoranci); w 1 przypadku dotyczy to także studenta – członka koła naukowego. Ponadto uwzględnić należy aktywny udział doktorantów i studentów w licznych konferencjach naukowych, w większości zagranicznych.

W latach 2007-2011 12 doktorantów i 30 studentów uczestniczyło w realizacji badań naukowych w ośrodkach zagranicznych. Liczba nauczycieli akademickich z zagranicznych uniwersytetów, którzy odwiedzili wydział wynosi 10. Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej rozwija na szeroką skalę współpracę z 123 podmiotami, w tym uniwersytety krajowe, jednostki PAN, instytuty naukowe, jak np. Instytut Biologii Doświadczalnej im M. Nenckiego PAN, Instytut Biochemii i Biofizyki PAN, Narodowy Instytut Leków.

Jednostka wyposażona jest w unikatową, nowoczesną aparaturę badawczą, aparatura taka dostępna jest również w ramach licznych badań prowadzonych wspólnie z ośrodkami krajowymi oraz zagranicznymi. Dziwić może zatem niedostateczne udostępnianie tej aparatury do celów dydaktycznych, o czym Zespół Oceniający poinformowany został podczas spotkania ze studentami. **Należałoby rozważyć szersze zapoznavanie studentów z nowoczesną aparaturą badawczą.**

Mimo tych drobnych zastrzeżeń można stwierdzić, że zakres oraz skala współpracy naukowej Wydziału z krajowymi i zagranicznymi uniwersytetami oraz instytucjami przekłada się zarówno na proces kształcenia, jak i na działalność naukowo-badawczą i zasługuje na wyróżnienie.

Po spotkaniu z interesariuszami zewnętrznymi, głównie absolwentami Wydziału, uprawniony jest pogląd o istniejącej szerokiej współpracy obu podmiotów, zapoczątkowanej często przed wielu laty. Początkowo współpraca ta ograniczała się do pomocy w zakresie rozwiązywania problemów naukowych dla przemysłu farmaceutycznego. Obecnie jednak, poza kontynuacją takiej współpracy, Wydział nawiązał kontakty z absolwentami oraz reprezentantami organizacji zawodowych i naukowych, osobami wykonującymi zawód farmaceuty i analityka medycznego, w tym na stanowiskach kierowniczych, które są zainteresowane, aby absolwenci, poza wiedzą, posiadali również umiejętności związane z wykonywaniem zawodu oraz odpowiednie kompetencje społeczne. Jednostka prowadzi współpracę z przemysłem farmaceutycznym (Polfa Tarchomin, Ziaja LTD, Zakład Produkcji Leków, Parki Technologiczne w Trójmieście, Hasco Lek i in).

Szerokie grono interesariuszy zewnętrznych, od pewnego czasu, współuczestniczy w posiedzeniach Zespołów/Komisji Programowych, doskonaląc programy nauczania, z uwzględnieniem nowych treści w poszczególnych przedmiotach, aby absolwenci spełniali ich oczekiwania wykonując funkcję aptekarza, analityka medycznego, pracowników laboratoriów badawczych, usługowych i in.

Interesariusze zewnętrzni analizują np. przygotowanie absolwentów farmacji po 6 miesięcznym stażu w aptekach ogólnodostępnych, oraz analityków medycznych, proponując zwrócenie uwagi na efekty kształcenia ułatwiające praktyczne wykonywanie zawodu.

Podczas spotkania z interesariuszami zewnętrznymi przeważały opinie o dobrym przygotowaniu absolwentów do pracy zawodowej. Posiadają oni szeroką wiedzę, nie zawsze jednak potrafią ją wykorzystać w praktyce. Uzasadnione jest, aby zwrócić uwagę na opanowanie przez absolwentów umiejętności kontaktów interpersonalnych (pacjent – farmaceuta-aptekarz) oraz w zakresie zarządzania podmiotami, zespołami, apteką i in., co należy uwzględnić w programie studiów.

Absolwenci studiów kierunków farmacja oraz analityka medyczna znajdują zatrudnienie w aptekach ogólnodostępnych oraz laboratoriach klinicznych, szpitalnych lub innych – np. diagnostycznych regionu.

Zwrócono jednak uwagę, że w przypadku farmaceutów zaznacza się rosnące „nasylenie rynku pracy” obejmujące apteki ogólnodostępne, w szczególności w dużych aglomeracjach np. Trójmiasto.

Doktoranci Wydziału, po uzyskaniu stopnia naukowego doktora są często zainteresowani karierą naukową i zasilają grono nauczycieli akademickich jednostki, również zgodnie ze swoimi kompetencjami zawodowymi podejmują pracę np. w administracji państwowej, laboratoriach naukowych oraz w przemyśle.

Przykładem współpracy jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym są m.in. organizowane przez Wydział Studia Podyplomowe „Farmacja Przemysłowa” oraz Zawodowe Kształcenie Podyplomowe w zakresie Analityki Medycznej.

Studia podyplomowe na temat farmacji przemysłowej są prowadzone przez Wydział od kilkunastu lat; mają one wysoki prestiż, ponieważ jednostka kształcąca posiada bardzo dobre warunki, doświadczenie w realizacji programu, własną i współpracującą kadrą, spełniającą wysokie standardy jakości, zapewniające oczekiwane przez uczestników efekty kształcenia.

Zawodowe Kształcenie Podyplomowe w zakresie Analityki Medycznej prowadzone jest w Centrum Naukowo- Badawczym Medycyny Laboratoryjnej, w skład którego wchodzi 8 wysoko specjalistycznych jednostek (laboratoria, zakłady, pracownie).

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1. Studenci, doktoranci oraz nauczyciele akademicy jednostki mają bardzo duży udział w realizacji naukowych programów międzynarodowych.

2. Baza dydaktyczno- naukowa jednostki, jej wysokiej klasy wyposażenie w specjalistyczną aparaturę oraz zaangażowanie nauczycieli akademickich stanowią podstawę szerokiej współpracy jednostki z zagranicznymi akademickimi ośrodkami naukowymi, co ma pierwszorzędne znaczenie w kształceniu studentów i doktorantów.

3. Wydział systematycznie unowocześnia kształcenie studentów; pod względem formalnym Wydział jest przygotowany do realizacji programów studiów, wg wytycznych zawartych w Krajowych Ramach Kwalifikacji w roku akademickim 2012/2013. Warto rozważyć szersze udostępnienie unikatowej aparatury laboratoryjnej w procesie dydaktycznym.

4. Kierownictwo Wydziału nawiązało współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, reprezentującymi absolwentów obu kierunków studiów, pracodawców (przemysł farmaceutyczny, apteki, laboratoria diagnostyczne), którzy włączyli się do pracy w zakresie doskonalenia programów kształcenia farmaceutów i analityków medycznych.

7. Wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne zapewniane przez jednostkę studentom i doktorantom w procesie uzyskiwania efektów uczenia się

System wsparcia studentów w zakresie opieki naukowej i dydaktycznej należy uznać za funkcjonujący w sposób odpowiedni. Również generalna ocena systemu przez studentów, prezentowana podczas spotkania z zespołem wizytacyjnym, jest pozytywna. Pojawiają się jednak szczegółowe problemy, które jednostka powinna jak najszybciej rozwiązać.

Proces dyplomowania przebiega na Wydziale w sposób przejrzysty, a jednostka zapewnia studentom właściwe wsparcie podczas jego trwania. Studenci posiadają swobodę w zakresie wyboru tematu prac dyplomowych, w znakomitej większości przypadków mają również zapewnioną możliwość wyboru promotorów, których kompetencje są właściwe dla odpowiedniego przeprowadzenia procesu badawczego. Jednocześnie studenci zgłosili, że zdarzają się przypadki zbyt małej liczby miejsc na seminarium, którym są zainteresowani. Czasami uniemożliwia im to pisanie pracy o wybranym przez nich temacie.

Kwestię indywidualizacji procesu kształcenia i jego oceny na Wydziale Farmaceutycznym należy ocenić pozytywnie. Drobne uwagi dotyczą zwiększenia liczby

miejsce na preferowanych przez studentów fakultetach oraz zwiększenia polityki informacyjnej w zakresie przedmiotów do wyboru.

Relacje pomiędzy pracownikami naukowo-dydaktycznymi a studentami należy ocenić jako dobre. Studenci podkreślają profesjonalizm, zaangażowanie i życzliwość nauczycieli akademickich. Należy docenić stworzoną możliwość odpowiednich konsultacji z prowadzącymi zajęcia, którzy w przeważającej większości są dostępni dla studentów zarówno dzięki pełnieniu dyżurów, jak i kontakt za pomocą telefonu i poczty elektronicznej.

Funkcjonujący w Uczelni i wizytowanej Jednostce system komunikacji ze studentem należy ocenić jako właściwy. Studenci w większości są zadowoleni z pracy dziekanatu i chwalą osoby w nich zatrudnione. Istotne byłoby jednak wprowadzenie systemu oceny pracy administracji, gdyż podczas spotkania pojawiały się również głosy niezadowolenia z kontaktu z dziekanatem.

Podczas spotkania studenci zgłosili szereg szczegółowych uwag dotyczących programów studiów i planów zajęć, które nie są przedmiotem oceny instytucjonalnej. **Należy jednak zwrócić uwagę na brak należyte działającego systemu, dzięki któremu studenci mogliby na bieżąco zgłaszać swoje uwagi Władzom Jednostki.** Do najczęściej wygłaszanych uwag przez studentów należą: błędne rozłożenie treści kształcenia na poszczególne lata, brak odpowiedniego dostosowania treści kształcenia statystyki i matematyki do kierunku studiów oraz brak prezentacji niezbędnych programów informatycznych do statystyki (kierunek farmacja), poczucie zbyt małej liczby przedmiotów istotnych dla procesu uczenia się, a zbyt dużej liczby przedmiotów nieistotnych dla tego procesu.

W Uczelni funkcjonuje odpowiednio skonstruowany system pomocy materialnej, który został wdrożony przy udziale i z akceptacją Samorządu Studenckiego. System ten uwzględnia udział studentów w podziale środków Funduszu Pomocy Materialnej, funkcjonowaniu komisji stypendialnych, opracowywaniu regulaminów pomocy materialnej, przyznawania miejsc w domach studenckich. Decyzje wydawane przez Wydziałową Komisję Stypendialną są zgodne z obowiązującym prawem i wydawane są zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego.

System opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej w stopniu odpowiednim spełnia potrzeby osób niepełnosprawnych. Wciąż jednak nie wszystkie budynki Jednostki są dostosowane do potrzeb osób o ograniczonej sprawności ruchowej.

Z przeprowadzonej rozmowy z doktorantami Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej wynika, że od momentu rozpoczęcia studiów doktoranckich aż do ich ukończenia są oni otaczani zarówno opieką naukową jak i dydaktyczną. Doktorant na I roku studiów ma obowiązek uczestniczyć w 60 godz. zajęć dydaktycznych ze studentami, w trakcie których przygotowuje się do prowadzenia samodzielnych zajęć na kolejnych latach studiów. Liczba godzin zajęć dydaktycznych ze studentami, które na kolejnych latach studiów powinien przeprowadzić doktorant, również wynosi 60 godz. W trakcie przygotowywania się do zajęć doktoranci mogą liczyć na merytoryczne wskazówki i pomoc opiekuna/promotora oraz prowadzącego dany przedmiot. Doktoranci mogą również korzystać z wszelkich pomocy dydaktycznych.

W trakcie rozmowy z doktorantami zgłoszono, że część z nich prowadzi zajęcia dydaktyczne ze studentami w większym wymiarze, niż wynika to z programu studiów

doktoranckich. Większość z doktorantów ma płacone za nadgodziny. Jednak zgłoszono, że nieliczni z nich nie otrzymują za to wynagrodzenia.

Na każdym etapie pracy naukowo-badawczej doktoranci mogą także liczyć na pomoc opiekunów/promotorów oraz pracowników naukowo-dydaktycznych wizytowanej jednostki. Doktoranci mają również swobodny dostęp oraz możliwość konsultowania się ze swoimi opiekunami/promotorami.

Udział doktorantów w konferencjach krajowych i zagranicznych a także koszt publikacji naukowych w całości pokrywany jest z grantów, projektów badawczych lub prac statutowych.

Doktoranci mogą ubiegać się o przyznanie stypendium doktoranckiego. Wniosek opiniuje Komisja doktorancka ds. stypendiów, w skład której wchodzi przedstawiciel doktorantów. Stypendia doktoranckie w roku akademickim 2012/2013 w całości pochodzą z funduszy Uczelni. Otrzymują je wszyscy doktoranci o ile terminowo realizują Program Studiów Doktoranckich oraz spełniają warunki zaliczenia roku akademickiego. Decyzje w sprawie przyznania stypendium doktoranckiego formułowane są w sposób zgodny z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego. Część doktorantów dostaje także dodatkowe wynagrodzenie z grantów/programów naukowo- badawczych.

Doktoranci są również informowani o możliwości starania się o stypendia z innych źródeł, np. z Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej. Mają także możliwość zamieszkania w Domu Asystenta (za zakwaterowanie płać taką samą cenę jak studenci). Wizytowana jednostka stwarza także doktorantom warunki do podjęcia pracy zarobkowej. Zasady przyznawania świadczeń z Funduszu Pomocy Materialnej (FMP) zawarte są w Regulaminie przyznawania pomocy materialnej uczestnikom studiów doktoranckich Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Podczas wizytacji nie został przedstawiony skład Wydziałowej Komisji Stypendialnej oraz Odwoławczej Wydziałowej Komisji Stypendialnej, w związku z czym niemożliwe jest do sprawdzenia czy większość składu ww. Komisji stanowią doktoranci (co byłoby zgodne z art. 177 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym).

Z rozmowy z doktorantami wynika, że **o stypendium dla najlepszych doktorantów mogą się ubiegać jedynie uczestnicy studiów doktoranckich z Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii. Doktorantom pozostałych Wydziałów GUMed stypendium nie jest przyznawane.** W Regulaminie przyznawania pomocy materialnej brak jest jednak zapisów, które ograniczałyby ustawowe możliwości ubiegania się doktoranta o ww. stypendium. Doktorantom WFA ograniczono zatem możliwości wynikające z art. 199 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. Decyzje o przyznaniu/nieprzyznaniu świadczenia z FMP formułowane są w sposób zgodny z przepisami postępowania administracyjnego.

Zarządzeniem Rektora GUMed Nr 40/2012 z dnia 20.07.2012 został także wprowadzony Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji podmiotowej na dofinansowanie zadań projakościowych. **Ustalenie kryteriów uprawniających do uzyskania stypendium odbywa się głównie przy udziale doktorantów.** Na dzień wizytacji została utworzona lista rankingowa doktorantów, którym przysługuje zwiększenie stypendium doktoranckiego.

System rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych w jednostce studenci uznają za przejrzysty, właściwy i efektywny. Nie zgłoszono uwag do jego funkcjonowania. **Studenci mają wiedzę na temat osób, które są odpowiedzialne za pomoc studentowi w sytuacjach konfliktowych.** W komisjach dyscyplinarnych, powołanych przez Senat Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, studenci są reprezentowani zgodnie z obowiązującymi przepisami Ustawy.

W jednostce powołano Komisję Dyscyplinarną dla Doktorantów. W jej skład wchodzi 2 pracowników naukowo-dydaktycznych oraz 1 doktorant. **Brak jest natomiast Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Doktorantów.** Jednak w sytuacji konfliktowej na linii doktorant-opiekun/promotor doktoranci przede wszystkim mogą się zwrócić do Kierownika Kolegium Studiów Doktoranckich. Z rozmowy z Kierownikiem wynika, że zdarzały się przypadki, w których musiał interweniować. Spory dotyczyły różnic charakterologicznych. Jego pomoc przejawiała się wówczas w próbie załagodzenia konfliktu, a jeśli było to niemożliwe, w pomocy zmiany opiekuna/promotora. W trakcie rozmowy z doktorantami potwierdzili oni, że **w sytuacji spornej mogą liczyć na pomoc Kierownika Kolegium Studiów Doktoranckich. Trudno jednak uznać takie rozwiązanie za systemowe.**

Działalność Wydziałowego Samorządu Studentów należy ocenić jako mało aktywną. **Jednak współpraca pomiędzy Władzami Jednostki a przedstawicielami studentów oceniana jest przez obie strony wysoko.** Przedstawiciele studentów w większości starają się działać na rzecz weryfikacji procesu kształcenia w jednostce, jednak z pewnością udział ten można jeszcze zwiększyć, a także sprawić, by konsultacje dotyczące poszczególnych elementów procesu kształcenia w jednostce przeprowadzać w pełniejszy sposób (częstsze konsultacje w zakresie planów studiów i aktualizacji programów nauczania z reprezentantami studentów na poziomie Katedr, uzdrowienie systemu ankietyzacji dydaktycznej). Brak należytej aktywności przedstawicieli studentów wynika często z braku wolnego czasu na tego typu działalność a także z niechęci działania na rzecz kolegów kosztem opuszczania zajęć. Należy zachęcić Samorząd i Władze Jednostki do podjęcia próby uregulowania tego problemu, gdyż aktywna działalność przedstawicieli studenckich jest niezwykle istotna w kontekście troski o właściwą jakość kształcenia. Mimo powyższych uwag należy stwierdzić, że **Uczelnia i Jednostka stwarzają odpowiednie warunki materialne do funkcjonowania Samorządu Studentów.**

Działalność Wydziałowego Samorządu Doktorantów przejawia się m.in. w delegowaniu członków do komisji działających na podstawie wewnętrznych przepisów (np. Komisja Doktorancka ds. Stypendiów, Uczelniana Komisja Wyborcza GUMed czy Komisja Dyscyplinarna dla Doktorantów) oraz obecności przedstawicieli doktorantów w organach kolegialnych (Radzie Wydziału). Jednak liczba przedstawicieli studentów i doktorantów według przedstawionej listy obecności na posiedzeniu Rady Wydziału WF z OML GUMed nie spełniała ustawowego minimum, które wynika z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i określone jest na co najmniej 20% składu Rady. Na wspomnianej liście przedstawiciele studentów i doktorantów liczą 19% statutowego składu. **Wydział powinien zapewnić udział doktorantów i studentów zgodny z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.** Samorząd Doktorantów opiniuje ponadto ocenę Kierownika Kolegium Studiów Doktoranckich, zmiany w Regulaminie oraz w Programie studiów doktoranckich. Na podstawie przeprowadzonych obserwacji oraz rozmowy Zespołu Oceniającego z doktorantami można wyciągnąć wniosek, że **Samorząd Doktorantów GUMed w pełni korzysta z przysługujących mu praw oraz sumiennie wykonuje należące do niego obowiązki**

Z rozmowy z przedstawicielami Zarządu Samorządu Doktorantów wynika, że **mają oni zapewnione wsparcie materialne swojej działalności**. Z przyznanego im budżetu na rok akademicki 2011/2012 m.in. sfinansowana została impreza integracyjna środowiska doktorantów GUMed, udział doktorantów w konferencji „Nowelizacja Prawa o szkolnictwie wyższym: studia – studenci – doktoranci. Jak przygotować się do zmian prawa już dziś” oraz I-szej Ogólnopolskiej Konferencji Szkoleniowej „Pomoc materialna dla doktorantów”. W bieżącym roku akademickim Samorząd Doktorantów nawiązał również współpracę z czasopiśmie studenckim GUMed *Remedium*.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Należy zwrócić uwagę na odpowiednie obciążanie doktorantów zadaniami dydaktycznymi, a także umożliwić im korzystanie ze stypendium dla najlepszych doktorantów.

2) Należy opracować działania ujęte w system, dzięki któremu studenci oraz doktoranci mogliby na bieżąco zgłaszać swoje uwagi Władzom Jednostki, a także uwzględniając rozwiązywanie sytuacji konfliktowych.

3) Należy zintensyfikować działania na rzecz zwiększenia aktywności przedstawicieli studenckich w pracy jednostki.

8. System wewnętrznych przepisów prawnych normujących proces zapewnienia jakości kształcenia, jego spójność i zgodność z przepisami powszechnie obowiązującymi

Z dokumentacji otrzymanej od Uczelni wynika, iż posiada ona dokumenty dotyczące przepisów prawnych normujących proces zapewnienia jakości kształcenia. W głównej mierze odnoszą się one do: tworzenia programów kształcenia, określania weryfikacji efektów kształcenia, w tym procesu dyplomowania, zasad rekrutacji, oceny nauczycieli akademickich, oraz monitorowania losów absolwentów. Niewiele z tych dokumentów odnosi się do studiów doktoranckich i podyplomowych. Niektóre procedury nie mają charakteru formalnego i nie znajdują odzwierciedlenia ani w dokumentacji Wydziału, ani Uczelni.

W Uczelni nie sformułowano dotychczas Uchwały Senatu, która formalnie konstytuowałaby wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Ciałem, które sprawuje nadzór nad systemem zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni jest Dział Oceny Jakości Kształcenia powołany Zarządzeniem Rektora nr 6/2009 z dn. 23.02.2009 r w sprawie wprowadzenia zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Lekarskiego oraz w strukturze organizacyjnej Administracji Akademii Medycznej w Gdańsku. Do celów Działu należy między innymi nadzór nad rozwojem systemu oceny jakości kształcenia w Uczelni, planowanie badań mających na celu ocenę jakości kształcenia w Uczelni, a także nadzór nad opracowywaniem i publikacją wyników badań oceny jakości kształcenia. Ponadto Decyzje dotyczące zarządzania jakością są podejmowane przez Prorektora ds. Studenckich we współpracy z Senacką Komisją Spraw Studenckich i Studiów Doktoranckich oraz Zespołem ds. Jakości Kształcenia działającym pod kierownictwem Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, co zostało ustalone pismem wewnętrznym RB/003/2011 z dn. 14.03.2011 Rektora Uczelni. Zespół stanowi 16 osób powołanych przez Rektora, w skład Zespołu wchodzi prodziekan, przedstawiciele nauczycieli akademickich oraz studenci.

Od rozpoczęcia bieżącego roku akademickiego, zgodnie z nowym regulaminem organizacyjnym Uczelni, Dział Oceny Jakości Kształcenia został przekształcony w Biuro ds. Jakości Kształcenia.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości funkcjonuje formalnie wyłącznie na szczeblu ogólnouczelnianym. Dwoma głównymi narzędziami systemu w Uczelni są ankiety dydaktyczne prowadzone w Uczelni oraz hospitacje zajęć dydaktycznych. Ankiety dydaktyczne wypełniane są przez studentów metodą on-line, co odbywa się w okresie: 1 stycznia – 20 września. Informacje o możliwości wypełnienia ankiet dydaktycznych on-line oraz dostęp do wyników ankiet rozsyłane są na uczelniane konta poczty studentów i nauczycieli akademickich GUMed za pośrednictwem systemu wiadomości elektronicznych. Treści ankiet opracowywane są przez Dział Oceny Jakości Kształcenia, który koordynuje ich prowadzenie, a także Zakład Socjologii Medycyny i Patologii Społecznej, Zakład Psychologii Klinicznej, Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (tłumaczenie na j. angielski). Służą one ocenie procesu dydaktycznego z punktu widzenia nauczyciela akademickiego i prowadzonego przez niego przedmiotu. Wyniki ankiet w formie statystycznej dostępne są także na wewnętrznej stronie internetowej Uczelni. Wynik ankiet otrzymuje również Prorektor ds. Studenckich.

Na Wydziale Farmaceutycznym GUMed stosuje się również wewnętrzne ankiety tzw. „papierowe”, oceniające proces dydaktyczny, przygotowywane przez kierowników poszczególnych katedr, jednak mają one zazwyczaj charakter nieregularny.

Ponadto wszyscy nauczyciele akademicy zgodnie z § 111 Statutu Uczelni podlegają okresowej ocenie, w szczególności w zakresie należytego wypełniania obowiązków, o których mowa w art. 111 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”, nie rzadziej niż raz na dwa lata lub na wniosek Kierownika Jednostki Organizacyjnej, w której nauczyciel akademicki jest zatrudniony, bądź Dziekana Wydziału. Oceny nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy, zatrudnionego na podstawie mianowania, dokonuje się nie rzadziej niż raz na cztery lata.

Hospitacje Jednostek dydaktycznych przeprowadzane są przez czternaście czteroosobowych uczelnianych zespołów hospitacyjnych powołanych przez Prorektora ds. Studenckich, w składzie których znajdują się reprezentant Władz Wydziału, dwóch doświadczonych dydaktyków dobieranych wg. klucza specyfiki kierunków studiów na poszczególnych wydziałach, oraz student. Hospitacje dotyczą jedynie oceny spełnienia warunków formalnych prowadzonego kształcenia na studiach I i II stopnia, jednolitych studiach magisterskich oraz studiach doktoranckich (tj. zgodności terminu zajęć ich tematyki z terminarzem, zgodności prowadzącego, właściwej wersji sylabusu, zweryfikowania właściwego doboru pomocy dydaktycznych, czy zapewnienia środków ochrony osobistej, wynikającej ze specyfiki przedmiotu). Na wspomnianych hospitacjach nie weryfikuje się poziomu merytorycznego zajęć. Hospitacje są w pierwszej kolejności dokonywane w Jednostkach, których nauczyciele źle wypadli w ankiecie dydaktycznej. Raporty z hospitacji omawiane są na kolegiach rektorskich, zaś z osobami które uzyskały złe oceny podczas hospitacji Prorektor ds. Studenckich przeprowadza rozmowy wyjaśniające. Dotychczas na Wydziale Farmaceutycznym Uczelni hospitacje przeprowadzono w dziesięciu jednostkach prowadzących zajęcia na kierunku „farmacja” oraz w pięciu, gdzie prowadzone są zajęcia na kierunku „analityka medyczna”. Hospitacje nie obejmują jednostek prowadzących studia podyplomowe.

Na Wydziale prowadzone jest monitorowanie planów i programów nauczania, którego dokonuje Wydziałowa Komisja ds. Planów i Programów powoływana przez Radę Wydziału z początkiem każdej kadencji. Jak wynika z przedstawionych Zespołowi Oceniającemu protokołów, Komisja zajmowała się akceptacją planów i programów nauczania dla kierunków prowadzonych na Wydziale, modyfikacją tych planów oraz zatwierdzaniem listy przedmiotów fakultatywnych. Ponadto Rada Wydziału na posiedzeniu w 26 czerwca br. zatwierdziła plany i programy studiów na kierunkach „analitka medyczna” i „farmacja” oraz kierunkowe efekty kształcenia dla pierwszego z tych kierunków. Wspomniane plany i programy studiów uwzględniały ustalone Uchwałą Nr 19/2012 Senatu Uczelni z dnia 28 maja 2012 r. wewnętrzne wytyczne dotyczące projektowania planów i programu kształcenia, ich realizacji i oceny rezultatów, oraz później wydane wytyczne określone w Zarządzeniu 42/2012 z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie dokumentowania realizacji i oceny rezultatów prowadzonych programów kształcenia. Należy zwrócić uwagę, iż dotychczas kierunkowe efekty kształcenia na dla kierunku „analitka medyczna” nie zostały zatwierdzone przez Senat Uczelni zgodnie z wymogami art. 11 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Na Wydziale Farmaceutycznym GUMed Rada Wydziału 18 września br. powołała Komisję ds. Planów i Programów Studiów Doktoranckich, jednakże dotychczas odbyło się dopiero jedno posiedzenie tej Komisji, na którym przedstawiono propozycje zajęć fakultatywnych i przyporządkowania zajęciom obowiązkowym punktacji ECTS. Dotychczas nie określono jednak na studiach doktoranckich ani punktacji ECTS, ani efektów kształcenia. Podobnie na studiach podyplomowych. Na wymienionym wyżej posiedzeniu Rady Wydziału powołano również Wydziałową Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia, ale nie określono dotychczas jej zadań ani kompetencji.

Kolejnym elementem systemu zapewnienia jakości w Jednostce jest system monitorowania i oceny efektów kształcenia na rynku pracy, wprowadzony w bieżącym roku akademickim. Za monitorowanie potrzeb rynku pracy odpowiedzialne w Uczelni jest Akademickie Biuro Karier, powołane Zarządzeniem Rektora nr 6/2009 z dn. 23.02.2009 r w sprawie wprowadzenia zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Lekarskiego oraz w strukturze organizacyjnej Administracji Akademii Medycznej w Gdańsku. Załącznik 3 powyższego Zarządzenia określa kompetencje Biura. Akademickie Biuro Karier ma za zadanie między innymi wspieranie absolwentów w wejściu na rynek pracy oraz pomoc w znalezieniu zatrudnienia, odpowiadającego ich aspiracjom i kwalifikacjom. W bieżącym roku absolwenci wypełnią będą opracowaną przez Biuro ankietę oceny efektów kształcenia na rynku pracy.

Uczelnia posiada rozbudowany system informacji o elementach służących jakości kształcenia, w tym o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów, które są dostępne w serwisie extranetowym Uczelni, a z którego mogą korzystać wszyscy studenci i pracownicy posiadający konto pocztowe w Uczelni. W serwisie extranetowym udostępnione są również informacje Dziekanatu Wydziału Farmaceutycznego.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest stałym punktem obrad Rady Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej. Na jej posiedzeniach są poruszane m.in. takie tematy, jak: zmiany w planach studiów, opracowanie bloków przedmiotów fakultatywnych, ujednoczenie sposobu redagowania prac magisterskich czy rozbudowy infrastruktury Wydziału.

Rada Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej właściwie zareagowała na uwagi Zespołów Oceniających z wizytacji przeprowadzonych (na podstawie

przepisów obowiązujących do 30.09.2011 r.) na kierunkach: „analityka medyczna” oraz „farmacja”, i dokonała stosownych korekt zgodnie z zaleceniami PKA, za wyjątkiem kwestii wewnętrznego systemu zapewnienia jakości, podniesionej na ostatniej wizytacji na kierunku „farmacja” w maju 2011 r. Nie wzięto pod uwagę sugestii modyfikacji kart hospitacji w taki sposób, by były bardziej ukierunkowane na jakość kształcenia prowadzonego przez poszczególne jednostki. Nie uwzględniono także propozycji sugerowanych przez studentów przeprowadzania przez Jednostki organizacyjne Wydziału regularnych tzw. ankiet „papierowych”. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych w obszarach tego wymagających został zamieszczony w Załączniku Nr 3.

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego opracował częściową strukturę systemu zapewnienia jakości kształcenia zgodną z systemem wewnętrznych przepisów prawnych w Uczelni. Uczelnia i Jednostka powinna jednak rozwijać mechanizmy jego doskonalenia i analizy jego działań. Zaleca się, by Jednostka opracowała i wdrożyła formalne procedury zapewnienia jakości w poszczególnych elementach składających się na proces kształcenia, bowiem system zapewnienia jakości kształcenia oparty obecnie na ogólnouczelnianych ankietach on-line i hospitacjach wydają się być niewystarczający. Ponadto wspomniany system powinien obejmować wszystkie poziomy studiów, w tym studia podyplomowe i doktoranckie.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny instytucjonalnej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
strategia rozwoju		X			
wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji				X	
zasoby kadrowe, materialne i finansowe		X			
prowadzenie badań naukowych	X				
współpraca krajowa i międzynarodowa		X			
system wsparcia studentów i doktorantów			X		

przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia			X		
---	--	--	---	--	--

Odniesienie się do dokonanej przez jednostkę analizy SWOT w kontekście wyników przeprowadzonej oceny wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz oceny zasobów kadrowych, materialnych, działalności naukowej i międzynarodowej, współpracy z beneficjentami procesu kształcenia.

W Raporcie Samooceny Jednostka przedstawiła analizę SWOT dotyczącą następujących obszarów:

- a) Funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia,
- b) Posiadanych zasobów kadrowych, materialnych i finansowych,
- c) Oferty dydaktycznej,
- d) Pozycji Jednostki i Uczelni na rynku usług edukacyjnych
- e) Internacjonalizacji procesu kształcenia
- f) Relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Jednostka jako swoje najsilniejsze strony podaje m.in.:

- dobrą bazę lokalową,
- silną kadrę naukowo-dydaktyczną,
- dobrze dobraną do potrzeb rynku edukacyjnego ofertę dydaktyczną,
- wysoki potencjał naukowy
- szeroka współpraca z krajowymi oraz międzynarodowymi podmiotami naukowymi, oraz z lokalnym środowiskiem społeczno-gospodarczym.

Zidentyfikowane zagrożenia to przede wszystkim:

- niedostateczny poziom finansowania z budżetu państwa
- rozwój kształcenia policealnego na kierunkach związanych z ochroną zdrowia
- spadek zainteresowania młodzieży podejmowaniem studiów w zawodach medycznych spowodowany np. słabnącą kondycją ekonomiczną aptek
- malejące zainteresowanie karierą akademicką ze strony zdolnych absolwentów i młodej kadry naukowej głównie z uwagi na niskie uposażenia.
- niekorzystne zmiany demograficzne

Zespół Oceniający po zapoznaniu się z Raportem Samooceny oraz po przeprowadzeniu wizytacji uważa, że Jednostka określiła swoje mocne oraz słabe strony właściwie. Strategia rozwoju Jednostki, stawiająca na jakość kształcenia, uwzględnia zarówno zagrożenia (do najważniejszych zaliczyć należy spadek zainteresowanie studiami na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej, czemu przeciwdziałać ma ciekawa oferta dydaktyczna szczególnie na studiach podyplomowych oraz doktoranckich), jak i swoje silne strony (potencjał naukowy), starając się je wykorzystać w obecnej i przyszłej działalności naukowo-dydaktycznej.

Łódź, 2012 11 19

Przewodniczący Zespołu Oceniającego PKA

prof. dr hab. Wojciech Mielicki

W odpowiedzi na Raport Powizytacyjny Władze Uczelni przesłały szereg dokumentów, uwierzytelniających wprowadzenie w Uczelni i Jednostce Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. System został wprowadzony Uchwałą nr. 50/2012 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, z dnia 26 listopada 2012r., w sprawie wprowadzenia w GUMed Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. System ten zawiera szereg dokładnie opisanych procedur regulujących jego działanie zarówno na poziomie Uczelni, jak i wizytowanego Wydziału. Procedury zostały dokładnie scharakteryzowane, zawierają cel, zakres, metody, osoby odpowiedzialne oraz sposób postępowania. Struktury WSZJK na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej tworzą odpowiednie Zespoły i Komisje ds. Jakości Kształcenia, a także Rady Programowe. Skład osobowy tych struktur powołany został odpowiednimi Uchwałami Rady Wydziału. Wszystkie dokumenty opisujące struktury oraz procedury WSZJK zostały przedstawione w odpowiedzi na Raport Powizytacyjny (Załączniki 1-5). Działanie Systemu zaprezentowano na podstawie analizy ankiet przeprowadzonych w grudniu 2012 r. wśród studentów V roku, co potwierdza załączona notatka służbowa (Załączniki 6 i 7).

Załączone dokumenty wskazują, że na Wydziale działają już struktury i procedury WSZJK, zatem należy zmienić ocenę kryterium drugiego (**wewnętrzny system zapewnienia jakości**) z oceny „znacząco” na „w pełni”.

Władze Wydziału przedstawiły również działania podjęte w kierunku restrukturyzacji studiów doktoranckich i podyplomowych, a także korekt w zakresie programu (efektów kształcenia) na tych studiach. Zakres i charakter tych korekt ocenić będzie można dopiero w następnym roku akademickim, zatem obecnie nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 3.

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

